

S'Arenal

de Mallorca

PUBLICACIÓ INDEPENDENT DE LA COMARCA DE S'ARENAL

ANY X. NÚMERO 204

1 D'OCTUBRE 1990

PREU: 100 PTS

Un exemplar d'aquest periòdic serà regalat a totes les famílies de Son Ferriol el Pla de Na Tesa i el Pla de Sant Jordi, per gentilesa de SA NOSTRA i dels altres anunciants

AQUACITY

Autovia Palma-s'Arenal quilòmetre 15

Presentat aquest cupó, un nin o nina fins a 12 anys, acompanyat d'un adult, podrà entrar de franc a l'Aqua City de s'Arenal exceptuat diumenges i festius.

CAFETERIA BAHIA DE PALMA

SERVEI DE CAFETERIA
XOCOLATA AMB ENSAÏMADES
ENTREPANS I PLATS VARIATS
AL SERVEI DE S'ARENAL I
DE MALLORCA

A PARTIR DE LES
10 DEL MATI

More Nostrum

Agència General d'Assegurances S'Arenal i Platja de Palma

SBERT

Carrer de Trassimé 39. Tlf.: 264038. Plaça Major, 1. Tlf.: 265374
S'ARENAL DE MALLORCA

SOM ESPECIALISTES EN
MOBLES DE CUINA, BANY
I FUSTERIA EN GENERAL

MOBLES S'ARANJASSA

(CAN GELABERT)

LA MILLOR FUSTERIA DEL POBLE

Carretera de Llucmajor, 205 - Tel. 26 72 18 - S'ARANJASSA

Tenim
una gran varietat
de brolladors,
colls de cisterna,
estàtues,
jardineres i
cossiols per decorar
el jardí.

Visita-nos sense
compromís

MATERIAL DE CONSTRUCCIÓ CAN MARI

Carretera de Manacor, 403
Tel. 24 02 25
SON FERRIOL

Dissabtes dematí, obert

S'Arenal de Mallorca

EL MILLOR
SUPORT
PUBLICITARI
DE LA SEVA
EMPRESA
A LA NOSTRA
COMARCA

Tel. 26 50 05

EN PRENGUI NOTA! olivetti

Ven: SOLUCIONS
Ofereix: MANTENIMENT
Assessora: PERMANENTMENT

Montero olivetti

Concessionari Exclussiu
Servei Tècnic Oficial

Software, - Ordinadors -
Màquines Electròniques
amb Pantalla - Fotocopia-
dores - Registradores -
Télex - Facsimil - Accessò-
ris...

Carrer Niceto Alcalá Zamora, 23
Tels. 45 27 62 - 45 24 51
Fax 45 27 62
07013 CIUTAT DE MALLORCA

Telèfons útils a s'Arenal

A la part de Ciutat

Ajuntament	727744
Tota casta de desperfectes a la via pública (entre les 13'30 i 15'00).....	727643 - 727644
Bombers	291250 - 290017
Residència de l'assegurança social.....	289100
Creu Rotja de Can Pastilla	264040
Polícia Nacional.....	091
Polícia Municipal.....	092
Polícia Municipal de s'Arenal	490503
La Porciúncula	260002
Tele-Taxi.....	401414
Radio-Taxi-Platja.....	755440
Associació d'Hotelers	267654. Fax: 491012

A la part de Llucmajor

Ajuntament	660050. Fax: 662081
Oficina de s'Arenal.....	264071
Bombers.....	660756
Polícia Municipal.....	661767
Guardia Civil.....	264121
Taxi.....	263745 - 263538
Parròquia	263265
Aigua potable	265272 - 265980 - 261426
Associació de Veïns	265005
Grues Sampil.....	264193
Servei Municipal d'aigües SOGESUR ..	262493

S'Arenal de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom.:

Carrer.:

Població.: Tel.:

M'interessa una subscripció:

☐ SEMESTRAL 1.000 PTS

Forma de pagament:

☐ Rebut domiciliat a un Banc

Banc.: Suc.:

Compte n.º: Titular:

Firma

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Camí de les Pedreres, 30, s'Arenal

Col·loquis impertinents

Manolo Manjón

Una altre agressió a la costa

Cony!, que ja es veia venir. Que no podia ser cert que s'embellís una nova urbanització per altruisme. Que la jugada era de més envergadura, així com els ingressos i les plus-vàlues resultants. I un cop la urbanització en procés de construcció, doncs només hi faltaria el port per rematar l'obra.

Com que a mi m'agrada tenir informadors espargits arreu, doncs ja fa temps que m'havien xafardejat des de la consellaria d'Urbanisme que hom volia construir un port esportiu a la costa de Son Verí Nou. Vaig dir al meu informador que estava equivocat, i ell em digué que em podia facilitar del nom del senyor X i que ja em diria aquest darrer si era cert o no.

Doncs jo vaig deixar podrir-se la notícia i ja em semblava del tot impossible que s'intentés ocupar la costa amb un altre nou port esportiu quan, esbalait, contemplo com alguns diaris de Ciutat informen de l'interès per construir una altra instal·lació nàutica, més concretament entre l'Arenal i Cala Blava, a l'indret conegut per Cala Mosca.

Doncs això: quina notícia tan agradable. Després de destrossar un tranquil i bell paisatge com el que hi ha entre Son Verí Vell i les rodalies de la urbanització residencial de Cala Blava, ara intenten ficar-nos un altre portet. Bé, de portet res de res, un altre gran port dotat de set-cents punts d'amarrament.

I com diu el refrany: "Feta la llei, feta la trampa", i a ocupar i especular que són dos dies.

Què alarmista que som! Això del port esportiu parlarà a no res. I si no, de què serveix el Pla Director de Ports Esportius i Instal·lacions Nàutiques?

Quan comenté aquest fet amb un significat urbanista independent, em diu que no sóc alarmista, sinó un ingenu. Que sembla mentida que no sàpiga que on hi ha projectat un port esportiu, l'abans esmentat pla, concedeix un mínim grau de protecció, tan sols el tercer.

I això per què? Perquè interessa la construcció d'aquests ports per gaudi i plaer de privilegiats milionaris. És clar, també es pot argumentar que és

una obra d'interès social, encara que l'únic públic que pugui accedir al recinte nàutic sigui el dels super-comptes bancaris de més de nou dígits. El ciutadà normal, a l'únic que pot aspirar en aquests llocs és a la concessió d'una plaça de celador, administratiu o encarregat de la neteja. O si no és tan afortunat, que el facin fora els serveis de seguretat amb males maneres pel fet de ser de família de pagesos d'Algaida o per haver cursat estudis a l'escola pública de Llucmajor i treballar de cambrer i no sortir a les revistes del cor i menjar a restaurants de cinc forquilles anunciats a la guia Michelin o a la Gourmets.

Com que no em vull estar de dir-ho en aquesta ocasió m'identifico amb la posició adoptada pel batle llucmajorer i censuro els nou-vinguts que no es defineixen i estan a l'espera dels esdeveniments. I no ja a nivell particular, sinó manifestant públicament la meua oposició a la construcció d'un altre port a la Marina llucmajorera. És més, considero que si es construeix un altre complex nàutic-esportiu, la costa estarà en un estat de degradació complet i els danys causats a l'entorn seran irreparables.

No sé si els veïns de Cala Blava i Bellavista estaran tots d'acord amb mi, però sí crec que ho estaran tots els amants de la naturalesa, i el GOB al capdavant. És més interessant i ecològic sembrar arbres i no contaminar el mar, en benefici de tots, que no sembrar ciment i pals de iot per a uns pocs.

I ja dins el tema, suggeriria al conseller Jeroni Saiz que amb el club nàutic de l'Arenal i el de l'Estanyol ja en tenim prou dins el terme de Llucmajor. O més clar, que es restringeixi l'alegre construcció d'instal·lacions nàutiques que no fan més que contaminar les aigües i ocupar sòl públic, de tots.

Llocs on es pot trobar S'ARENAL DE MALLORCA

Tots els quioscos de s'Arenal

- * Papeteria Roca, Llucmajor
- * Papeteria Cervera i Papeteria Frau, del Coll
- * S'estanc, de Sant Jordi
- * Can Jordi i De Verd en Blau, de Son Ferriol
- * Llibres Mallorca, Quart Creixent, Papeteria Son Rapinya i Quiosc Plaça del Progres, Llibreria Jaume de Montso, Llibreria Ramón Llull i estanc plaça Fleming de Ciutat
- * Casa Pedrós, Espirafocs i Llibreria Vilanova, d'Inca
- * Leo, de Manacor
- * Papeteria Ramon Llull i papeteria Condor, de Felanitx
- * Ca Na Blanch, de Sant Joan

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS
DE BARCELONA

AG. SON FERRIOL 1343

Av. del Cid, 56
Tel. 24 83 09

S'ARENAL DE MALLORCA. Publicació independent de la Comarca de s'Arenal. Edita: Associació de Veïns. Director: Mateu Joan i Florit. Depòsit Legal PM-473-80. Imprimeix Hora Nova, S.A. Publicitat i subscripcions: Camí de les Pedreres, 30 - Apartat de correus 124 - 07600 - s'Arenal de Mallorca. Telèfon: 265005. FAX: 269941

Ianomani: de guerrers a captaires

Survival International (Espanya), secció de l'organització Survival International pels drets dels pobles tribals amenaçats, està desenvolupant una campanya de denúncia de la situació que pateixen els indis lanomami.

Els lanomami habiten una regió amazònica que fronterera entre el Brasil i Veneçuela. Són un poble de caçadors-recol·lectors que han conservat fins gairebé avui dia la seva manera original de viure. Han arribat a ser considerats el paradigma del guerriller orgullós de la seva independència.

Aquests darrers temps, el seu territori s'ha vist invadit per milers de cercadors d'or ("garimpeiros") davant la negligència, tolerància i fins i tot l'estímul de les diverses autoritats. Durant els darrers mesos més d'un 15 % del poble lanomami ha mort a causa de les bales o com a conseqüència de malalties propagades pels blancs. Les autoritats brasileres impedeixen la presència missionera i de qualsevol ONG nacional o estrangera, amb la qual cosa eviten que terceres persones objectives puguin donar dades sobre el genocidi que s'està perpetrant.

Tot això ha tengut diverses conseqüències d'extrema gravetat per a la supervivència física i cultural dels lanomami: les bases de la seva economia han estat destruïdes amb la desaparició de la caça i la pol·lució de les aigües pel mercuri derivat de les activitats mineres que, a més de causar l'extinció de la pesca, ha originat l'aparició de malformacions congènites. Per altra banda, han causat greus

epidèmies entre els lanomami pel fet d'haver-los transmès malalties per a les quals no tenen defenses: hi ha epidèmies de malària (es calcula que els casos de malària es quintuplicaren entre 1987 i 1989), hepatitis, diarrees i tuberculosi, així com casos de ceguesa fluvial africana i malalties de transmissió sexual. Aquestes epidèmies són més greus amb la generalització de la mala nutrició, provocada pel deteriorament ecològic. Hi hem d'afegir els freqüents episodis de violència entre indis i cercadors.

El procés radical de degradació cultural sofert pels lanomami ha arribat a l'extrem que aquests han començat a abandonar les seves comunitats per seguir els grups de cercadors d'or en els seus desplaçaments, acceptant d'ells almoines en forma d'aliments i medicines i suportant vexacions que inclouen la prostitució de les seves filles i dones per subsistir.

Els successius governs brasilers han mostrat una total falta de capacitat o de voluntat per garantir els drets humans i territorials dels lanomami. Les mesures adoptades baix l'anterior govern de Sarney quedaren sense efecte o foren desvirtuades en la seva aplicació, arribant a produir-se un conflicte entre els poders executiu i el judicial quan el fiscal general decretà la retirada dels "garimpeiros" de totes les terres dels lanomami. Aquesta mesura ha sofert una continu sèrie d'aplaçaments, apel·lacions i falsejaments.

Survival International, juntament amb altres organitzacions nacionals i internacionals, vol

aprofitar la sensibilitat mostrada pel nou president electe, Collor de Melho, davant els problemes indígenes i medioambientals per cridar l'atenció sobre l'extrema gravetat de la situació dels lanomami i reclamar mesures urgents que assegurin el respecte pels drets dels lanomami de conservar la seva manera de viure i les seves terres tradicionals.

Per tot això, Survival International demana a tots els seus socis i simpatitzants que enviïn cartes, redactades d'una manera cortès i a títol particular, a les direccions que tot seguit esmentarem, mostrant la seva preocupació per la situació dels lanomami i demanat mesures urgents que garantitzin la salvaguarda dels seus drets humans i territorials. Demanam que ens enviïn còpies de les cartes enviades, així com les eventuais contestes rebudes.

Direccions:

- Ambaixador brasiler: c/ Fernando el Santo, 6. Madrid

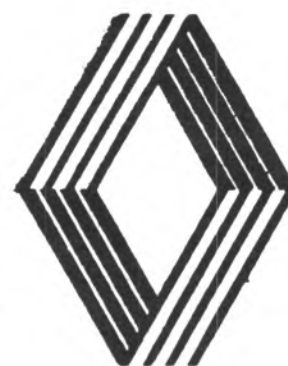
- Alceni Guerra. Federal Deputy, Camara dos Deputados, Praça dos Tres Poderes; Brasília 70.000 D.F. Brasil.

- Comissão pela Criação do Parque Yanomami. Rua Manoel da Nobrega, 111 (conjunto 32) 04001 São Paulo. S.P. Brasil.

* Per la nostra banda, Survival International ha obert un compte especial que administra a tot el món en favor del Centre de Creació del Parc lanomami. Tothom que hi vulgui contribuir, ho pot fer enviant els diners a Survival i indicant en el sobre:

SOS Ianomami. Survival International (Espanya). c/ Príncipe, 12-3, oficina 2. 28012 Madrid.

**SI COMPRAU EL COTXE
AL VOSTRE VEÏNAT,
TENDREU EL SERVEI DE
MANTENIMENT MILLOR I
MÉS PROP**

**SERVEI
OFICIAL
RENAULT**

TALLERS VALLESPÍR

EXPOSICIÓ I TALLERS

Carrer Sant Joan de la Creu, cantonada Avinguda del Cid

Tel. 41 38 67

07198 SON FERRIOL

Mallorca és a punt de fer el bategot? (1ª. Part).

Segons el president Nkrumah de Ghana el gran avantatge que tenien els esclavistes europeus damunt els africans era la divisió que existia entre els nadius. Es pot afirmar que la tràfic d'esclaus dels segles XVI-XIX, sense la col·laboració dels mateixos negres, no hauria estat el que va ésser, ni de prop fer-hi! Els especialistes que han estudiat la gegantina operació comercial que gairebé va despoblar Àfrica negra per tal de proporcionar mà d'obra barata als colonitzadors d'Amèrica -els càlculs més conservadors parlen de 15 milions-, han afirmat que el millor bastió del comerç d'esclaus foren els indígenes que col·laboraren de diferents maneres, per exemple:

1) Els mercaders blancs utilitzaren la tribu costanera dels *Krumens*, pescadors de potent musculatura formada pel constant remar, per dirigir i impulsar les canoes que des de la costa portaven la càrrega als vaixells esclavistes. Tan sols gent experta coneixedora dels indrets geogràfics podien traspassar amb garanties els romponents de les ones i les roques submergides: "A finals del segle XVII, els krumens, que inicialment constituïen un poble de pescadors, de la costa del Pebre Bo, pràcticament havien abandonat el seu mode de vida tradicional, per dedicar-se a transportar els esclaus a través de les ones romponents. Cada canoa tenia un capità que actuava com a timoner i marcava el ritme, mentre guiava l'embarcació amb un rem llarg" (1).

2) Els capitans més maliciosos com Thomas Philips, amb motiu d'un viatge que va fer entre els anys 1693-1694, va escriure el següent: "Tenim trenta o quaranta negres de la Costa d'Or, que varem comprar... amb la idea d'utilitzar-los com a guardians i vigilants dels negres whidaws; dormen entre ells per evitar bregues i mantenir l'ordre i també perquè ens comuniquin qualsevol maquinació o conspiració que descobresquin; confiam que compliran la seva tasca amb gran diligència...; quan designam un guardià li donam un "moix de nou coes" com a emblema del seu càrrec, això l'omple d'orgull i generalment l'utilitza amb gran autoritat" (2). Afegiré que un "moix de nou coes" era el fuet amb el qual s'assotava l'esquena dels presos fins que no els quedava un retall de pell sana. El patró del vaixell anglès que va transportar l'última càrrega legal, Hug Crow, tenia per costum seleccionar un petit grup de negres rabassuts als quals armava i ensenyava de disparar a una botella penjada al màstil; als qui encertaven la diana els donava una gorreta de pedaç i un glop de rom. Si el vaixell era atacat o hi havia una rebel·lió d'esclaus, Crow esperava que els negres l'ajudarien i la veritat és que mai no el decepcionaren (3).

3) Els negrets engreixaven les files d'esclaus d'una de les següents maneres: a) Criminals venuts per les autoritats tribals com a càstig pel delictes. b) Indígenes que eren lliurats pels familiars en èpoques de fam. Si fa no fa, els períodes de penúria eren súmament lucratius per als traficants ja que molt sovint per un crostó de pa hom estava a disposat a vendre els fills, son pare, sa mare, els germans o les despulles del padrí. c) Individus segrestats pels europeus o, en la majoria de casos, pels propis nadius. El rapte de negres per homes de raça blanca tenia el nom de *buckra panyaring* (4). d) Esclaus africans venuts pels amos feudals. e) Presoners de guerra ocasionats per les freqüents hostilitats entre tribus rivals, o sia, les famoses i tan actuals baralles de negres. Jhon (o Jean) Barbot, que destacà com a mercader d'esclaus i que es presentava a si mateix com *Agent General de París de la Reial Companyia Africana i de les illes d'Amèrica*, pels voltants de 1678-1682 va afirmar que les guerres entre nadius eren la gran font que proveïa el mercat (5). Mannix & Cowley, a l'estudi *Black Cargoes: A History of the Atlantic Slave Trade*, varen arribar a la mateixa conclusió: "Aquestes lluites eren atacades pels esclavistes que proveïen els dos bàndols de mosquetons, pólvora i plom, amb la condició que en retornar de les guerres els oferissin els presoners a bon preu" (6). Un altre traficant, Jhon Attkins, va afirmar que no era "insòlit que el mateix que avui et venia esclau, dies després també podia ésser venut en alguna ciutat pròxima" (7).

Després d'aquesta perspicax introducció queda prou demostrat que el tràfic d'esclaus es va fonamentar sobre la divisió dels africans. Un esglaió decisiu era el petit rei de la tribu de la costa a qui els europeus s'apressaven a subornar juntament amb el bruixot o *shamann*. És el cas, per exemple, del reietó de *Whydah* que cobrava una comissió de 400 lliures per cada vaixell carregat que salpava de les seves costes (8), o el cas del reietó de *Barbessin* de Senegal que una vegada ben mamadet d'aiguarent, cosa que molt bé procuraven els traficants francesos, era capaç de vendre fins i tot els seus súbdits, o el cas del monarca de Barsally que per tal d'aconseguir una bóta de rom després d'una ressaca, a manca de guerres tribals, va arribar a depredar els propis poblats a fi de proveir els vaixells que ancoraven a *James Port* (9). Ara és un moment magnífic per preguntar: ¿quina comissió degué rebre el caci d'Artà, Josep Melià, per fer d'intermediari amb el traficant europeu, Frank Roger, per intentar urbanitzar sa Canova? (10) ¿Quant s'embutxacarà el Conseller d'Ordenació del Territori del Govern Balear, Jeroni Saiz, per propiciar la construcció del port esportiu de Cala Galiota? (11) ¿Quina paga rebrà l'Ajuntament de

Maria per negociar la urbanització de Montblanc? (12) ¿Quina retribució obtindrà Francesc Gilet, conseller de Presidència del Govern autòcton i assessor jurídic d'*Inversiones del Este SA*, per urbanitzar s'Algar i es Camp Roig de Felanitx? (13), ¿Quant degué percebre el batle de Ses Salines, Cosme Adrover, per haver aprovat la urbanització de Cala Barca Trencada? I el batle de Marratxí, Guillem Vidal, responsable de la urbanització massiva del terme? I el batle de Sóller, Antoni Arbona, per donar-llum verda a la urbanització Alcázar S.A. de sa Torre Picada i que compta amb el polític espanyol, Oscar Alzaga, com un dels responsables més importants? (14), I el batle de Felanitx, Cosme Oliver, per actuar confabulat amb els especuladors de la terra? I el batle de Campos, Guillem Mas, que va tocar totes les teclles -afortunadament sense èxit- perquè una empresa nòrdica urbanitzàs Es Trenc? etc. etc. etc.

Totes aquestes preguntes confirmen la sentència inapel·lable de William Martinier, expert en temes africans del segle XVIII, quan va afirmar: "els nadius són els millors baluards per defensar qualsevol posició que els anglesos tinguin en aquestes costes" (15). Llegirem com a gran titulars a la premsa de Balears el febrer de 1989: "El Parlament: una comparsa en mans d'especuladors belgues i suïssos" (16). A continuació posarem esment en el pagament que reben els reietons locals, vegeu polítics, batles i regidors indígenes, com a recompensa pels servicis prestats. De la llista de productes d'intercanvi en el tràfic del segle XVIII, destaquen: llanes i fil de Manchester d'ínfima qualitat, escudelles de vidre, bocins de miralls esguerrats, barres de ferro, fusells i canons caducats que al segon tret rebentaven i mataven els usuaris, però, sobretot, rom i ginebra. L'any 1750 només a Massachusetts hi havia seixanta-tres destileries de rom (17). A Àfrica negra, a mitjans del XVIII, un esclau es cotitzava a dos-cents galons de rom. L'armador de Bristol, Simeon Potter, feia les següents instruccions per escrit al capità del seu vaixell: "Comercia bàsicament amb els negres. Als blancs, si és possible, evita'ls. Fot tota l'aigua que puguis al rom i ven tant com sigui possible a mesures curtes" (18). Potter sabia que els negres eren més fàcils d'enganyar i que el rom aigualit exposat al sol augmentava la graduació. Les mangarrufes per fote el pèl als desgraciats africans eren molt variades. Samuel Moore, per exemple, a *Yanyamacunda* va comprar tot un carregament d'esclaus amb monedes de deu dòlars, fetes de peltre i que feia passar per argent (19). ¿Quins reclams utilitzen els colonitzadors europeus per embambar els Ajuntaments de Mallorca? Vegem, principalment que crearan riquesa i llocs de treball per als nadius. El manifest en defensa de Mondragó de dia 5 de novembre de 1989 parlava dels "sis miserables reflectors del camp de futbol, amb els quals voldrien comprar el nostre silenci" (20). La màxima aspiració que tenen molts de mallorquins és exhibir-se en un Mercedes o un BMW, encara que sigui de segona mà, i despertar l'enveja dels veïnats. El que no saben aquests pobres infelïços és que molts cotxes són emprats a Alemanya com a taxis i que un cop llicenciats per haver complit el cicle de km, després de dues pinzellades i treure els quatre bonys, són tramesos a les colònies per fascinar els negrets.

Aquesta estafa és consubstancial al colonialisme que, com és sabut, opera sobre la inconsciència de l'indígena que es comporta amb la ximpleria babaiana pròpia de les criatures apassionades per la quincalleria i les lllaminadures. Amb això vull demostrar que la mala opinió que molts mallorquins tenen de si mateixos, és una manifestació més dels sentiments d'autoodi inconscient: Pere J. Morey "Som una colla de bandarres, per no emprar una paraula més forta. Tenim una mentalitat d'esclaus i estam disposats a vendre la nostra mare i posar-li un floquet a damunt, mentre el pagament de l'operació es faci en divises. Així som nosaltres els mallorquins, així som..." (21); Raphael Ferrer: "en certa manera, aquesta illa és com una puta i tots nosaltres som un poc els seus macarres. Perquè no hem dubtat de dur-la al llit dels bàrbars del nord. I quan vulguem recuperar-la..., llavors estarà tan violada que serà impossible fer res amb ella. (...) per culpa de la nostra apatia, de la nostra indolència; des del primer governant a l'últim ciutadà" (22). Realment crec que hi ha pocs pobles que tinguin un concepte tan baix de si mateix! És un error, però, pensar que som un cas rar, extravagant i que la culpa és íntegrament nostra. Alvin F. Poussaint, Metge i Psiquiatre negre, membre del Comité Mèdic per als Drets Humans de Jakson, Mississippí, i durant el curs 1965-1966, professor ajudant de psiquiatria a Tufts, va escriure: "Els negres no tan sols han après que la negritud és dolenta i que els negres no són recomanables; a més a més han sofert un constant rentat de cervell per acceptar que "el blanc té raó". (...) Els negres aprengueren a menysprear els cabells arrissats, el nas ample, els morros gruixuts. Les revistes "negres" proposaren l'allisament del cabell i la crema emblanquinadora com armes bàsiques en la lluita del negre per aconseguir l'acceptació social i la tranquil·litat psicològica. La conseqüència més tràgica i, això no obstant,

Mallorca és a punt de fer el bategot? (1^a. Part).

era de preveure, és que el negre ha arribat a formar la imatge de si mateix i el concepte propi sobre la base imposada pels racistes blancs. Els homes i dones negres tendeixen a desconfiar uns d'altres i a odiar-se pel fet d'esser negres. Paradoxalment, la desconfiança i l'odi mutu d'alguns negres es superior al que experimenten contra els seus agressors blancs. Hi ha proves abundants que el racisme ha deixat unes cicatrius quasi irreparables en la psique de l'afroamericà i li ha imposat un sentiment incessant i penós d'ansietat capaç de llançar-lo fora de si a la recerca d'un sentit d'identitat i d'autoestimació" (23).

En acabat de llegir aquests mots és indubtable que el nostre comportament col·lectiu no té res d'especial, misteriós, fatalista o enigmàtic, com ens han volgut fer creure bastards com Josep Melià Pericàs o Jaume Vicens Vives. Tanmateix s'ha de reconèixer que som el resultat de 274 anys de colonització espanyola a la qual cal sobreafegir durant els últims cinquanta anys la colonització europea. A l'hora d'explicar el boom turístic dels anys seixantes i vuitantes a Balears, no hi ha com fer un paral·lelisme amb els tractes comercials que els mercaders blancs tingueren amb els indis pells-roges de Nordamèrica (*Mohawks, Xeroquies, Mohicans, Wampanoags, Susquehannas, Tuscaroras* etc.): "El rom era en realitat una de les raons principals de l'èxit de tots aquells que traficaven amb els indis. Gràcies al fet que la venda de pells es feia a l'interior del bosc, el traficant podia molt fàcilment convidar els guerrers a un glop de rom abans d'iniciar la transacció. Fer aquesta passa per a l'indi era fatal. A un glop n'hi seguia un altre, i al cap d'una estona l'indi ja anava més gat que una sopa. El traficant, aleshores, podia arrabassar-li les pells i fugir sota l'emparda de la nit. (...) No era estrany trobar als boscos cossos de guerrers nadius que havien mort a conseqüència d'una intoxicació etílica. El rom podia transformar un sensible jove indi en un insà diable capaç de les abominacions més horribles. Els indis coneixien el perill de l'alcohol, però foren incapaços de resistir-lo. Abandonaven els camps de blat de moro i les cases i caminaven milles de la selva en la recerca ansiosa del rom" (24).

No hi ha més misteri que aquest! ¿Com s'ho fa l'empresa fantasma *Meridional SA* per urbanitzar Montblanc dins el terme de Maria? Ben senzill: conviden el batle, Magí Ferriol, i uns quants regidors a anar a Madrid per mostrar-los una maqueta (!). Fixau-vos bé en l'astúcia d'aquest estratagema: es tracta de treure el negret del seu ambient, és a dir, de la selva, i dur-lo a la metròpoli a fi d'enlluernar-lo amb l'encís de la modernitat o del passat gloriós. Alexandre Forcades va definir amb enginy aquest ardit: "És clar, quan arribem a Madrid ens porten per passadissos i sales enormes, ens entreguen un munt de paperassa i ens volen aclaparar" (25). Un cop allà, no m'estranyaria que els convidassin a quatre copes, els pagassin una nit boja en un hotel amb quatre putes de luxe, cosa que mai no havien ni somniat i ja està, al sac! Després els donen a terminis 50 milions en deu anys per untar les corioles, per asfaltar quatre camins de foravila, per posar aigua calenta als vestidors del camp de futbol i finalment per pagar un refresc amb xurros, ensaimades i xocolata als vellets de la tercera edat, i ja me teniu el batle més inflat que el dit gros d'un peu afectat d'artritis gotosa creient haver fet el negoci de la seva vida: "El sentiment que més abunda és el de l'esperança i l'expectació perquè pensen que pot ésser una possibilitat d'inversió que ara mateix no existeix. També hi ha la possibilitat de treballar dins el poble en lloc d'anar a la costa" (26). Ara ja teniu resumit en quatre paraules l'ensarronada que s'ha repetit mil vegades dins la història recent de Mallorca. I és que no hi ha res més fàcil que seduir i corrompre una autoritat tribal: ja ho hem vist, basta una gorreta de pedaç i un glopet de rom.

Ben mirat però no podia ésser d'altra manera. En línies generals, la classe dirigent indígena actual (polítics, consellers, empresaris, hotelers, constructors, batles, diputats, regidors...) és fruit de la fam, la misèria i l'estraperlo de la postguerra. Josep Massot i Muntaner, historiador que ha investigat intensament aquest període, ho ha dit ben clar: "Mallorca no va ésser una Arcàdia dintre la zona de guerra com assegurava l'escriptor Llorenç Villalonga. (...) La postguerra a Mallorca va ésser una època molt dura, en la qual es va passar fam, amb una economia sense possibilitat de realitzar exportacions, autàrctica, i que no es va recuperar fins entrats els anys cinquantes amb la indústria turística. (...) període desastrós, amb l'època del contraban, l'estraperlo, l'aïllament econòmic i un context internacional hostil" (27). Per entendre els desastres urbanístics descomunals que s'han fet a Mallorca durant els últims trenta anys s'ha de començar per aquí i recordar que la fam ja venia des d'enrera ferm, com així ho recolleix el cançoner popular: "L'any dotze sa fam rodava / Mallorca de cap a cap / qui volia comprar blat / de sis aumuds ar-rasat / dos duros i mig pagava", "L'any catorze començà / Mallorca a estar mala-ment. / Cada dia feia vent / de llevant o de ponent / i mai aigo arrabassà. / Ja patia es bestiar i sa gent generalment", "L'any coranta mos va entrar una trista

La "negritud" no és quelcom exclusiu de les dretes o de les esquerres. El colonialisme ha afectat de dalt a baix el conjunt integral de la societat indígena, això és, la totalitat de la seva classe política. Posats a filar prim, les diferències entre un Jeroni Sáiz (PP) i un Francesc Obrador (PSOE) són mínimes i tots dos palesen idèntic autoodi i semblants deliris de majordom.

primavera: / no hi havia cap garbera / ni parlàvem de segar / ni tampoc de formatjar / perquè s'euevia era morta" (28). La mirada que el negret fa sobre el món forà és un llambrec de luxúria i de desig torrencial. Deliris d'enveja i de possessió impúdica el sacsegen d'una manera titànica i imperativa. El colonitzat que ha passat rusca bava com un cretí untat de verrim davant el món hipnotitzador de la metròpoli. Per sortir del poll farà el que sigui. Per asseure's a la taula de l'estranger, conduir els seus cotxes, usar els seus perfums, fumar el seu tabac, compartir els seus licors i visitar els seus iots, és capaç de fer la barbaritat més insuportable.

Encara que molts no ho sàpiguen, cosa en certa manera lògica ja que ningú no els ho ha explicat mai, els mallorquins som una tribu que surt de la selva, del feudalisme medieval i que en trenta anys ha pegat un llongo que altres països han fet en dos segles. Qui té la força és qui té més possibilitats de jugar fi. Només qui no ha passat gana es pot permetre el luxe d'escollir i menjar a la carta. Tots els moniatos ensucrats que des de les pàgines de la premsa forastera de Ciutat es dediquen a menysprear el poble mallorquí per incult i groller, que s'han fartat d'insultar els nous empresaris sorgits amb el turisme, no ho haurien d'oblidar: Andrés Ferret: "La Mallorca fenicia -sólo interesada en la peseta fácil por cualquier medio- (...) El comentario político de los temas locales suele estar teñido de un cierto negativismo porque es evidente que la mayoría de nuestros dirigentes no están a la altura de las circunstancias de autogobierno -desde el nivel municipal al autonómico-, ni la sociedad mallorquina puede quitarse el sambenito de incultura que se ha ganado a pulso" (29); "Que el nivel cultural en Mallorca es bajo y no se corresponde con la prosperidad material, es triste tópico de una tierra fenicia sólo en lo malo, dado que los fenicios generaron algunas de los mejores descubrimientos de la Humanidad" (30); Editorial del diari foraster de Ciutat, *Baleares*: "aquellos que apenas sabían leer y escribir no han variado ni un ápice el común denominador del dudoso buen gusto, de la desmesurada ansia de riqueza y de la carencia de ética profesional" (31) etc.

Si agafau un africà de les estepes que ha passat fam tota la vida i de cop i volta li posau un pastís fabulós davant, què cony creis que farà? ¿Potser se'l mirarà una bona estona i fredament pensarà que se l'ha de menjar a petites dosis a fi de perllongar al màxim l'època de vaques grasses? Pots pensar! S'hi afluà de ple i menjarà, menjarà, menjarà fins una de dues: o s'acaba el pastís o fa un pet merder i rebenta com un porc sadoll a causa de l'empatx que ha agafat. A una persona que ha patit privacions no se li poden demanar segons quines coses. El negret afamegat no troba pa que l'assaciï. No li basta ni una ni vint ni mil urbanitzacions sinó que construirà, construirà, construirà sense mirar prim fins que no quedi un puta metre quadrat fora ciment. Francesc Albertí, President de la CAEB, va justificar la construcció de la nova central de Gesa a S'Estalella, un dels últims paratges verges de la costa de Lluçmajor, tot dient: "El benestar i comoditat de tot un poble bé val la destrucció de quatre arbres i estepes" (32). El mallorquí que de petit ha viscut dins una bar-raca de roter i malvivía fent de jornalier, té un tel morbós davant els ulls que li per-torba l'enteniment i el porta a escopir dins el plat que menja. Ja els pots explicar que la riquesa de Mallorca són precisament les platges, els arbres i les estepes, que el mercat està saturat, que hi ha excés d'oferta, que així no podem anar, que una de cada tres places turístiques és il·legal i ja sumen 150.000 (33) que ara ja són els

Mallorca és a punt

mateixos toursoperadors que demanen una política proteccionista, que el nombre de turistes davalla d'una manera progressiva des de l'any 1987, etc. etc. Que putes sagrades! Aquests carabassots totalment cegats pels focs d'encenalls d'un progrés mal entès, no t'escoltaran! És inútil! Ells només tenen una fixació: hotels, hotels, més hotels, apartaments, més apartaments... Mirau si és grotesca la situació que el president dels hotelers, Josep Forteza Rei, ha reconegut: "Si es pogués urbanitzar la Seu o la Llonja, hi hauria gent que ho faria" (34). El colonialisme extermina de soca rel l'orgull, l'autoestima i propaga, en definitiva, l'alienació de l'indígena. És fautor de misèria, s'apropia de les consciències, xucla el cervell aferradís, cohibeix el desig i esclavitzava el pensament amb el jou de la ignorància. A son albir mata la iniciativa, la imaginació, l'esperit de rebel·lió i atrofia els òrgans de la tribu a través del folklore exòtic i pintoresc. Espanya ha duit Mallorca al límit de la més cruel anihilació i a ella han contribuït, tot s'ha de reconèixer, alguns mallorquins d'una manera inconscient i suïcida. Naturalment això no té res a veure amb els fenicis, com ens ho vol fer pensar el pastanaga cretí empolsat d'Andrés Ferret. Tampoc té cap mena de relació amb el fatalisme i la ironia d'esclau d'Antoni Serra quan parla de la *Terra inexistente* (35). Si volem entendre de bon de veres el que ens passa, més aviat cal anar a cercar paral·lelismes no amb els fenicis sinó amb els negrets de les Antilles, com els va descriure Josep Mª de Sagarra al llibre de viatges *La ruta blava* (1964): "Al mercat de fruita vaig fer provisió i vaig agafar un boy perquè em dugués la càrrega fins a bord. Era un xicot lletgíssim, fort com un bou, però amb les cames ja desfetes per l'elefantiasi. Els peus -que probablement mai no havien estat calçats- tenien els dits disposats radialment com les estrelles de mar.

Aquest boy duia les calces com uns espolsadors, i en el lloc de l'anca es pot dir que eren una pura teranyina. Malgrat la misèria de la roba, portava una gorreta al cap, en forma de llonguet -com les que usen els soldats de tot el món-, blanca i flamant. Però, aquesta gorreta, vaig veure de seguida que era de paper i es tractava de l'anunci d'una tapioca ianqui.

El boy es deixà carregar com un camell, i mai no he vist una paciència com la d'aquell minyó. Aclaparat de pes i de cistells, m'anà acompanyant pels carrers, aturant-se allí on jo m'aturava, fent les mateixes giragonses i ziga-zagues dels meus peus, com si fos la meua ombra.

Més de dues hores em seguí com un gos. Sense moure els ulls, sense moure els llavis, sense ni respirar. Fou el perfecte home mecànic, l'esclau que no té sentit de protesta ni d'iniciativa. Arribarem a bord, pujà la passarel·la i deixà la càrrega en el precís moment que jo li ho vaig ordenar i s'esperà, hieràtic, amb els morros secs, amb els ulls sense ànima. Aleshores jo li vaig donar un paperet brut i rebregadíssim en el qual es llegia amb prou feines: "Banque de la Martinique - Cinq francs". Ell arreplegà el paper amb una gran timidesa, i en aquell moment els morros -que tancats semblaven una fruita morta- s'obriren, es varen eixamplar i agafaren tal volada, que jo no hauria dit mai que la boca d'un negre pogués donar tant de si. I tot ell, galtes i ulls, braços i anques i calces estripades, es convertí en la rialla més fresca, més viva, més dilatada, més satisfeta. Una rialla hipopotàmica. Només una gran bèstia africana pot riure així, quan una serpeta d'aigua li fa pessigolles a la mola del ventre, submergit dins l'esfalt verdós d'unes aigües manses i pestilencials..." (36).

El negret embabaiat pel mirall de la civilització no coneix mesura ni planificació. Tot ho fa a envestides com un bou: ara hem de fer hotels, idò vengà hotels, dotzenes, centenar i milenars de hotels; ara toca camps de golf, idò vengà camps de golf. Aquests barbatxos no estiran satisfets fins que Mallorca sencera no sigui un immens camp de golf i es pugui anar de Formentor a Andratx ficant el pardal ben abrint de foradell en foradell... Perquè us acabeu d'aborronar, us diré que en aquests moments de crisi per l'excés d'oferta, el GOB ha denunciat que hi ha en projecte 90 noves urbanitzacions en tot Mallorca que suposen 70.000 places turísti-

ques més (37); la construcció en marxa de 15 ports esportius (38) i 34 camps de golf (39) etc. Nogensmenys una característica de la burgesia colonial, feble, mal preparada, poruga, inhibida i sense arrels fondes, és que fa orelles sordes als avisos d'alarma que arriben de les metròpolis europees. L'any 1988, Wolfgang Beeser, director general de Neckermann, ja va engegar el crit d'alerta: "no volem que es destrueixin les últimes platges verges, que suposen un encant idíl·lic. (...) Mallorca sempre ha perseguit millores, però el que està passant a Eivissa és catastròfic" (40). L'any 1989, Gabriel Escarrer, propietari de la *Cadena Sol*, va dir: "És vergonyós que un operador com TUI estigui demostrant major sensibilitat que les nostres autoritats, i fa públic que no contratarà llits als establiments que s'aixequin sobre terrenys verges" (41). Avui encara és l'hora que els hagin fet cas! No contents amb la destrucció de la costa ara s'han tirat a l'arrasament de la Part Forana, la construcció del túnel de Soller i la urbanització massiva de la vall, etc. Fent un incís, és important ressaltar la idea que el colonitzat que ha interioritzat l'autoodi sol mantenir criteris segons un model global determinat i els aplica a una sèrie de camps que, a primer cop d'ull, semblen independents. Si analitzem l'actitud de la classe dirigent indígena davant el paisatge, la llengua o el patrimoni arquitectònic, comprovarem en moltíssims casos, Jeroni Sáiz, per exemple, que el responsable directe de gran nombre de barbaritats urbanístiques, és el mateix que posa entrebancs a la normalització lingüística dins el propi Govern Balear i el qui no dubtarà destruir un poblat talaiòtic, una necròpolis púnica o unes cases de possessió del segle XVI, per construir-hi un bloc d'apartaments anodins.

La política urbanística demencial practicada a Balears és un fenomen colonial. Per una part, la metròpoli ha fomentat la construcció descontrolada a través de plans parcials i préstecs a baix interès. La Llei de Centres Turístics, datada l'any 1963, va consistir en reduccions fiscals, crèdits oficials i plans d'urbanització improvisats amb la finalitat d'estimular un desenvolupament ràpid que permetés finançar l'expansió industrial espanyola a partir de les divises aportades per les colònies. Madrid ha sacrificat Balears i ens ha sotmès a una política econòmica de monocultiu turístic caracteritzada per l'explotació intensiva, el pillatge i saqueig indiscriminats. El principi aplicat ha estat el següent: a Balears ni un home ni una pesseta; màxim benefici, mínim cost; tot ha d'ésser ganància neta. Això explica la manca d'inversions fortes en infraestructures (hospitals, depuradores, jutjats, carreteres, ensenyança, parcs naturals etc.). Per altra part, els indígenes han sucumbit fàcilment a la bijuteria. La "negritud" no és quelcom exclusiu de la dreta o d'un status social determinat. És general al conjunt de la tribu i tant es pot detectar en una criatura com Jeroni Sáiz (Conseller d'Obres Públiques pel Partit Popular) o Francisco Obrador (Batle de Calvià pel PSOE). Agafau aquest últim i resulta que és el negret més cretinitzat de tots. Què ha fet durant aquests anys? Idò ha sobreexplotat el terme, per exemple Cala Vinyas, el projecte mastodòntic de la Marana de Magallut i ha construït enmig de la selva una fastuosa casa consistorial de 800 milions de ptes. sense altra finalitat que embellumar plebeus i poder presumir més que un os de porc. Això em recorda el President africà de Costa d'Ivori, Felix Houphouët-Boigny, que ha fet edificar enmig de la sabana una basílica cristiana d'un luxe orgiàstic i babilònic, rèplica de la de Sant Pere del Vaticà amb còpies de la cúpula de Miquel Angel i la columnata de Bernini incloses, valorada en 140 milions de dòllars i construïda en marbre duit expressament d'Itàlia (42). El país passa fam, viu un clima social i polític deteriorat però, vaja! és igual; això no té cap mena d'importància per al borinot presoner dels deliris de grandesa i fascinat per l'opulència de la metròpoli. El terme de Calvià té gravíssims problemes de tot tipus (urbanístics, socials, culturals, de delinqüència etc.), n'Obrador emperò sublima tot això en una nova casa consistorial faraònica, projecció inconscient dels desvarietjos de papa panfonteta que somnia amb un nou Vaticà. Per si amb això ja no n'estàssim fins al capdamunt de la etosca, el fill de mestre Gori s'escolà i de madò Bartomeua de la Soledat, ha renegat dels seus orígens atàvics, firma els bans municipals amb el nom de Francisco, ha omplert el terme de Calvià de forasterum, l'ha convertit en un cortijo d'UGT i destaca per comandar un Ajuntament que pràcticament no ha fet res per la normalització lingüística alhora que manté com a home de confiança un esbirro destacat de l'extrema dreta i relacionat amb el terrorisme espanyol dins Mallorca (43), com és Rodríguez Viñals: "Ramón Rodríguez, persona d'absoluta confiança del batle" (44).

JAUME SASTRE (Continuarà)

Un dels productes més importants en l'intercanvi comercial del tràfic d'esclaus dels segles XVI-XVIII, eren les armes fora d'ús dels exèrcits europeus que al segon tret rebentaven a les mans dels nous usuaris. El còmic d'Hergé, *Tintín al Congo*, és un manual abreujat sobre colonialisme de consulta imprescindible. Amb la lectura atenta d'aquest Tbu s'apren més sobre la Història de Mallorca durant el segle XX que empassant-se els llibrots imprementables i fastigosos de Josep Melià com *La nació dels mallorquins* (1977).

L'Obra Social de Sa Nostra

L'Obra Social realitza-
da per Sa Nostra, la Caixa
de Balears, durant l'any
1989 ha estat repartida en
diferents apartats: el
cultural, el docent, el
sanitari, l'assistencial, la
investigació i la promo-
ció de l'estalvi, entre
d'altres. Per això s'ha
invertit un total de més
de 1.000 milions de pes-
setes, dels quals la major
part s'ha destinat a la
part cultural. Aquest fet
es justifica per la cre-
ació del gran projecte del
nou Centre de Cultura de
Ciutat, que fou inaugurat
el passat 14 de desembre,
així com la rehabilitació i
inauguració de la sala de
cultura de Ciutadella, a
Menorca. Un altre sector
àmpliament beneficiat ha
estat el de la Tercera
Edat. Les ajudes a aquest
col·lectiu estan canal-
itzades mitjançant el
manteniment de les
diferents instal·lacions
destinades a aquest grup
social, han suposat el 28
% del pressupost total del
manteniment.

Dins l'obra cultural
també destaquen altres
realitzacions, a part dels
mentats centres de
Palma i Ciutadella. El
Centre de Formació So-
cial de Can Tàpera desen-
volupa tres activitats ben
diferenciades: l'Escola de
Formació Social, l'Escola
de Formació d'Empleats, i
l'Escola de Formació
Integral de la Dona. Les
activitats musicals tam-
bé han tingut el seu lloc.
La Capella Mallorquina,
agrupació social integra-
da a l'Obra Social de Sa
Nostra, ha donat un total
de setze concerts, des-
tacant els extraordinaris
d'Un hivern a Mallorca,
celebrats a Peguera i Sant
Agustí, amb motiu de la
commemoració del 150

aniversari de la visita de
F. Chopin a Mallorca. Per
altre part, entre el 27 de
febrer i el 3 de març
tingué lloc la XIX Setmana
Internacional d'Orgue, en
el marc de la ciutadana
església de Santa Eulàlia.
I el tan esperat XXVI Con-
cert del Torrent de Pareis,
celebrat el 16 de juliol a
càrrec de la Capella Ma-
llorquina. Totes aquestes
i més activitats, com el
XIV Concurs Internacional
de Guitarra Andrés Se-
govia, la VII Festa
Folclòrica Cultural Ma-
llorquina de Son Ferriol,
les Serenades d'Estiu de
Joventuts Musicals de
Palma, el Festival de
Cançons de la Mediterrà-
nia o la Fundació Pública
de les Illes Balears per a la
Música, han estat algunes
de les manifestacions als
qui La Caixa ha donat
suport.

Per altre part, les
diferents sales culturals
de Mallorca, Menorca i
Eivissa han estat prota-
gonistes de nombroses
exposicions i certamens
artístics. A Mallorca, els
pobles d'Artà, Felanitx,
Calvià, Campos, Lloseta,
Llucmajor, sa Pobla i
Pollença; A Menorca,
Ciutadella, es Castell i
Maó. A Eivissa, la sala de
cultura es va inaugurar el
20 de febrer, amb gran
concurrència de públic
durant tot l'any.

En el referent al tema
de publicacions s'han
destinat més d'onze
milions de pessetes. La
major part de l'ajuda
s'ha destinat a l'obra edi-
torial pròpia, i una porció
significativa a l'adquisició
d'exemplars de publica-
cions editades per altres
persones o entitats. Les
publicacions pròpies de la
Caixa de les Balears com-
prenen, a més de l'Obra de

Fra Juníper Serra, cal
assenyalar també Les
Balears per la <pparaula i
el Gravat de l'Arxiduc
Lluís Salvador d'Austria, i
el Pregó del XXVI Concert
del Torrent de Pareis, de
Josep Zaforteza i Calvet,
entre molts d'altres.

Dins l'apartat docent,
aquesta institució ha
duït a terme diferents
realitzacions al Col·legi
Can Domenge, del qual
n'és l'entitat titular i
també a la Guarderia In-
fantil Son Gotleu. Sa
Nostra ha concedit du-
rant l'any 1989 ajudes
pels estudis en tres mo-
dalitats: ajudes per
l'ampliació d'estudis a
l'estranger, beques per
cursar estudis en centres
universitaris de l'Estat
espanyol i ajudes a Cen-
tres d'Educació Especial.

L'ajuda a la Tercera
Edat ha cobert un copios
programa d'accions cul-
turals i recreatives, com
festes, conferències,
cursos, actuacions folclò-
riques, sessions teatrals,
visites culturals, viat-
ges... i també la pre-
sència ocasional
d'especialistes en geria-
tria de centres espe-
cialitzats de diverses
ciutats estrangeres. Du-
rant l'any 1989, les deu
llars d'ancians integrades
en l'obra Social Pròpia,
han desenvolupat les se-
ves activitats peculiars
encaminades a la conse-
cució d'una major qual-
tat de vida per aquest
sector de la població.

Totes aquestes són,
entre d'altres, les realit-
zacions que ha fet Sa
Nostra, la Caixa de Bale-
ars. Amb la seva im-
portant aportació ha se-
guït en la línia de
col·laboració al manteni-
ment i realitzacions de
diverses institucions i
entitats.

NOUS CAIXERS AUTOMATICS "SA NOSTRA"

Avantatges a la vista.

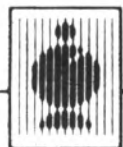

"SA NOSTRA"
CAJA DE BALEARES

PAGAU SOBRE LA MARXA

Ara amb la seva targeta "Sa Nostra" pot pagar sobre la marxa a les principals estacions de servei de les Bàlears. Si encara no la té, sol·liciti-la a qualsevol de les nostres oficines.

Targeta "Sa Nostra", quilòmetres d'avantatges

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

A la Novena Festa Cultural Mallorquina, celebrada el passat dia 8 de setembre a Son Ferriol, hi assistiren les primeres autoritats autonòmiques i eclesiàstiques alhora que els màxims directius de SA NOSTRA.

SA NOSTRA va aprofitar l'avinentsa de la Novena Festa Cultural Mallorquina per inaugurar una Llar d'ancians construïda sobre terrenys de l'Església. A la fotografia el president de l'Associació de la Tercera Edat de Son Ferriol fa el seu parlament en forma de glosa.

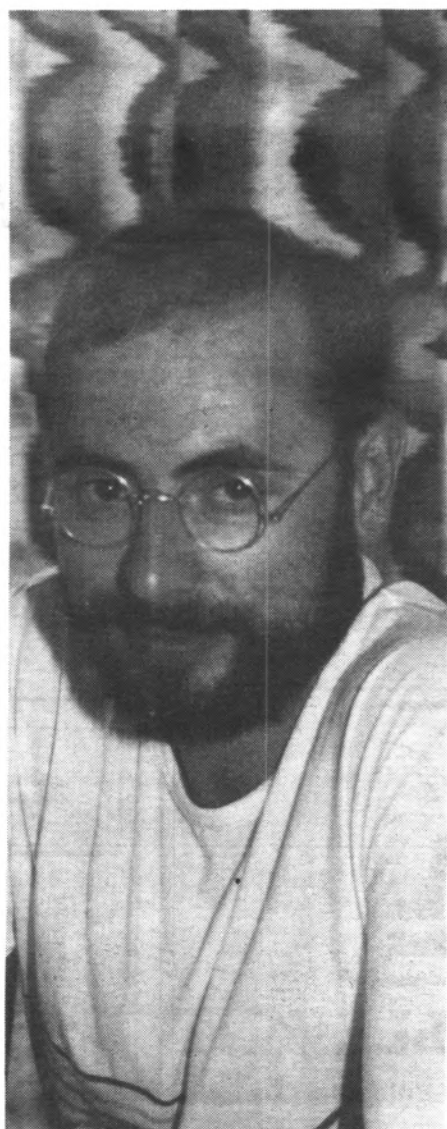
El Bisbe de Mallorca i el President del Govern Balear varen fer sengles parlaments, al igual que el president de SA NOSTRA, moment que recull aquesta fotografia.

SA NOSTRA a Son Ferriol també té un DIVER CAIXER, la qual cosa estimula l'estalvi entre els més petits.

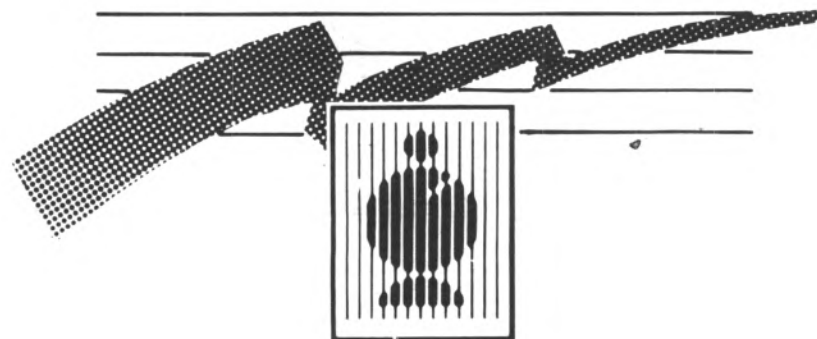
Capellans joves regeixen els destins de les parròquies del pla de Sant Jordi. A la fotografia, el nou rector de Son Ferriol.

El rector de Sant Jordi.

Haga valer su nómina

**NOMINA
VIVA**

"SA NOSTRA"
CAJA DE BALEARES

Su mejor respaldo

Fotografies de la desena caminada de Can Peixet a Cura a Peu

DR. PERE GARAU I LLOMPART

ESPECIALISTA EN ACUPUNTURA
I MAGNETOTERÀPIA

Consulta: dilluns, dimecres i divendres, cita prèvia

TRACTAMENTS DE:

Stress, ansietat - Depressió - Obsessió -
Tabaquisme - Reumatismes - Lumbàlgies -
Ciàtiques - Cervicàlgies - Vertígens -
Frigidesa

Carrer del Born, 11
Tel. 66 05 16
LLUCMAJOR

MERCAT DE LLEVANT

Carrer Manuel Azaña - Polígon de Llevant

Cada dimarts

«Dia des Mercat de Llevant»

Ofertes a preus de cost anunciades dilluns
i dimarts per ANTENA 3 i rifes en directe
per la mateixa ràdio. Cada primer dimarts
de mes

FABULOSA RIFA ESPECIAL

Viatges, electrodomèstics, bicicletes...

CENTENARS DE MILERS DE
PESETES EN PREMIS

Canvii ara amb CEPSA
l'oli del seu COTXE

Li regalam
3 NITS
D'HOTEL
GRATIS
Per a dues persones

L'ESPERAM JA!

524 Taller Mecànic VIDAL

Camí de Son Fangos, 280
ES PIL·LARI

L'OFERTA ÉS LIMITADA

Història de Mallorca

La Ignorància, periòdic satíric i humorístic

Margalida Albertí

(Aquest article està subvencionat per la Conselleria de Cultura del Govern Balear)

Corren els anys 187... a Ciutat. Sense automòbils, sense a penes carruatges i només qualche carro. I encara era Palma una ciutat renouera. Els pagesos començaven a deixar la pagesia per anar a la capital. El claustre de Sant Francesc, la banda de música que tocava al Born, amb una nombrosa concurrència de públic, la primera xarxa elèctrica, realitzada per una companyia anglesa, entre Mallorca, Eivissa i "la resta del món", tot un quadre de costums d'aquella època que arriba a les nostres mans gràcies a un valuós testimoni, el d'un periòdic, el més famós dels nostres setmanaris, L'ignorància. Revista Crònica i "orga i xeremies d'una societat de mallorquins", tal i com resava a la seva capçalera, L'ignorància "sonará cada dissapte, si té vent a sa flauta".

Es tractava d'un periòdic satíric i humorístic, que va sortir per primera vegada el mes de juny de l'any 1879 a Palma. L'ignorància ens deia com era Ciutat en aquella època, fent una panoràmica de la vida mallorquina de noranta anys enrera. El seu estil era assequible a tothom, gens literari, popular. En el periòdic col·laboraren els millors escriptors, prosistes i poetes mallorquins d'aquell moment. La Redacció de L'ignorància era encapçalada per Mateu Obrador i Bennassar, director de la publicació, de 26 anys, secretari de l'Arxiduc, poeta i prosista; la resta de l'equip de redacció estava compost per Bartomeu Ferrà, Geroni Rosselló, Tomàs Aguiló i Pere d'Alcàntara Peña. La crítica més seguida i constant era la municipal, on s'analitzaven amb humor i agudesia tots els fets importants referents a Mallorca: fires, festes, processons, actuacions de l'Ajuntament i dels seus regidors... a tot es treia punta.

"iNo tenim aygo! Es qu'ignoravan d'hont vénen, per hont passen y quin gust poden teni ses aygos que bevem a dins Ciutat, si pogueren llegi sense vomitá s'article anterior, ja saben qualche cosa si no tot de lo que mos importa sebre sobre aquest assunto capital."

L'ortografia del periòdic era la dels temps primers, no estava subjecta a regles com avui, segons paraules de Lluís Ripoll, responsable dels quatre toms on s'han recuperat tots els exemplars de L'ignorància.

Aquesta publicació va veure la llum dins la impremta de Pere Josep Gelabert, el 21 de Juny de l'any 1879. Comptava amb seccions fixes, com les

"xeremiades", que ens donaven una visió del que succeïa a tot Mallorca, o "Porros-Fuyes", amb jeroglífics, semblances i endevinalles, en paraules de Ripoll:

Perfumades de mallorquinidat i tradició. Sa que mos uneix a noltros amb ses passades tradicions. "Som es susto d'els coloms y es beneyts fás cridá fòrt, per devés Ciutat vench molt y en veni fás qualche mòrt". Aquesta era una de les moltes endevinalles que surtien en la divertida secció de "Porros-Fuyes". I s'acavava la secció diguent: ses solucions dissapte qui ve si som vius".

La revista costava, quan va sortir per primera vegada, 2 cèntims a Palma, 2 1/2 cèntims a fora de Palma i 4 cèntims els números anteriors: "S'envian es números a domicili, tant a dins Ciutat com a ses viles, pagant per adelantat a s'Administració 1 pesseta a conte de 16 números". Totes aquestes explicacions figuraven a la capçalera del periòdic. Llavors la difusió es va diversificar, i s'arribà a vendre el periòdic per dotzenes, dins Espanya, a ultramar i a l'estranger, tal era l'èxit del setmanari.

Per aquells dies de quan va sortir L'ignorància, hi havia onze periòdics a Ciutat. El més competidor de tots era El Mosquito, emperò va tenir una vida molt curta. L'èxit de L'ignorància va fer que sortissin molts diaris pareguts, com El Violon, S'ase d'en Mora o Sa monea. Com diu Lluís Ripoll, "era cosa corrent imitá lo que surt bé. Avui en dia encara és un d'es pitjors mals d'es mallorquins: basta que un posi una botiga de souvenirs o d'una altra cosa a un cap de cantó i dos dies després ja n'hi ha una altra d'igual en es costat. I així van ses coses." Emperò, la sortida d'aquests periòdics no va fer més que augmentar l'èxit de L'ignorància.

Devers l'any 1882, L'ignorància era en el seu apogeu, essent-ne el capdavanter Pere d'Alcàntara Peña o "Pep d'Aubenyà", que era un dels seus pseudònims. El diari ens parla del vapor "Palma", que comença a fer el que podríem dir turisme, amb uns viatges de circumval·lació a l'illa; de quan Mallorca es va començar a omplir de rails, i s'acabava d'inaugurar la línia de Manacor que, per cert, no va ésser molt ben acollida pels manacorins, que varen arribar a posar pedres damunt les vies per fer trabucar

el comboi inaugural; de com, a Ciutat, pel Born, la Rambla o el Mercat, passava "un trasto estirat per mules que li deien Sa Formiguera i anava damunt rails, i que va venir a ésser precursora d'es "tram-wia" de mules, i duia passatgers i carga".

Els carrers de Palma estaven plens de clots, la Llonja servia per fer-hi balls de màscares, i el claustre de Sant Francesc passava per una situació de ruïna. Com deia la cançó: "La gran Ciutat de Palma, no pot anar milló, la vida mia, no pot anar milló, la vida amó".

Una novetat molt important de L'ignorància és que va ésser un dels diaris que varen introduir a Mallorca l'anunci damunt la premsa. Poc a poc, es començaren a veure anuncis, els quals "s'anomenaren unes vegades crides, i altres no duïen cap nóm específic, sino que es encapçalaven amb una paraula o amb es nom de s'establiment anunciat: més o menys, com avui", diu Lluís Ripoll.

L'ignorància va tirar un total de 320 números que, com hem dit abans, estan recopilats en quatre volums i comentats per Lluís Ripoll, feina feta l'any 1970. Els darrers números d'aquest setmanari sortiren l'any 1885, en el mes de juliol. Per aquelles dates, corrien "males sanitats" per Mallorca: el còlera voltava l'illa, i Pere d'Alcàntara Peña va donar una relació de vint epidèmies sofertes per la nostra illa, des de la conquesta fins a la pesta groga de l'any 1870: una "xeremiada" ens informa que les autoritats mallorquines han començat la quarantena, deguda al còlera, i L'ignorància recomana els banys de mar, ja que "els banys d'aygo de mar, en lloc de esse propensos a malalties mes aviat les curen i les prevenen". I va ésser llavors quan el setmanari va tancar les seves portes, en paraules d'ells mateixos

"A partí del mes d'Agost L'ignorància no sortira cada dissapte, com aquest temps passat; sino que sortirà quan li doni la gana sortí, si veu qu'hey haja necessitat de que surta". En el moment de desaparèixer, el periòdic tirava uns dos mil exemplars, tot i que en els seus temps millors va arribar fins als sis mil.

I per acabar aquest article, aquí teniu els CONSEYS D'UN IGNORANT, publicats pel setmanari:

Si tú aquí, vols essé rich,
Sèbre molt i viure bé,
Tracta a tothom com amich,
Parla fòrt i en forasté,
Segueix de Paris ses mòdes,

De lo que no téns bravelja,
Vés de cassinos, passetja
Qualque dia en quatre ròdes
Y prést veuràs
Sa fortuna que faras.

Pat's Boutique
MODE DE PARIS

ALTA COSTURA
VESTITS DE COCKTAIL
VESTITS DE NUVA

Tel: 26 75 15

Calle: Audi 33 Bajío Playa de Palma, MALLORCA

PANADERIA PASTELERIA

S. BALLESTER
FCA. DE ENSAIMADAS

S'ARENAL DE MALLORCA
Carrer de Maria A. Salvà, 49
Tlf.: 261726 - 264646
Carretera Militar, 485
Tlf.: 269536

TALLERS TONI

XAPA I
PINTURA

ANTONI CALVENTOS POZO
Carrer d'Andorra, 10 - Tels. 27 44 04 - 24 59 43
SON FERRIOL

**ASCENSORES
ASPE S.A.**

C/. MARINETA, 7.

TELS. 26 62 32 - 26 62 54 - FAX - 490763

07600 EL ARENAL (MALLORCA)

**SI VENIU
A L'ARCADA**

**PER L'AUTOPISTA HI HA
4 O 5 CAMINS**

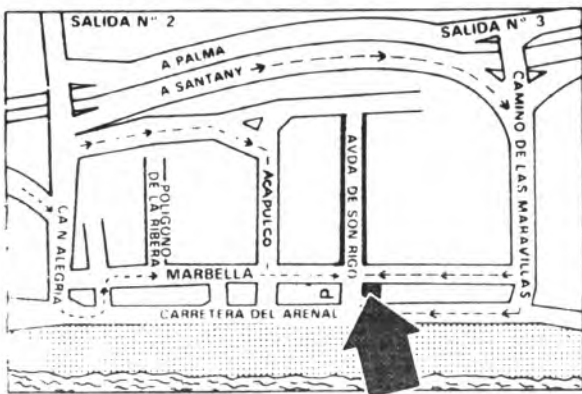

**CARRETERA DE S'ARENAL (CANTONADA
AVINGUDA DE SON RIGO)**

TELÈFON: 261450/54

S'ARENAL DE MALLORCA

**LA CARTA ESTÀ EN CATALÀ
OBERT TOT L'ANY**

Parlament de Jaume Oliver i Adrover a l'Onze de Setembre de 1190

Via Fora, catalans!

Lluitem excessivament per la Independència i per la reunificació nacional. Reagrupem-nos!

Desemmascarem la trampa de l'autonomisme. Aprofitem que el pujolisme, el mallorquinisme i tots els falsos nacionalismes van de fallida.

Admetem que l'autonomia i els seus derivats no provoquen altra reacció que desviar l'autèntic desig del nostre poble: aconseguir un Estat propi, independent i sobirà, que es pugui unir en igualtat de condicions amb els altres pobles lliures d'Europa.

Quants de patriotes s'han perdut entre la boira enganyosa del provincianisme espanyolista disfressat d'Estatuts d'Autonomia?! Quants n'hi ha que han confós assolir un cert grau de sobirania amb una simple descentralització administrativa?!

Res d'estrany té que el poble català arribàs, fins i tot, a negar el dret a la vida a les forces regionalistes al crit de: Morí Cambó! Visca Macià!

Cal que ens malfiem dels qui ens demanen prudència i moderació. I que tinguem sempre present allò que va dir Jordi Carbonell: "Que la prudència no ens faci traïdors".

No caiguem en la trampa d'esperar que tots els catalans siguin independentistes, ni tan sols esperem que tots els catalans de la perifèria sàpiguin que ho són. Pensau que qualsevol país del món que hagi aconseguit la independència ho ha fet a partir d'una minoria que ha instigat el poble i l'ha portat a la victòria.

Pensau en Francesc Macià, ell va fer realitat el nostre somni: la República Catalana. Un somni qualificat d'irrealitzable per a l'alienada rutina popular. I pensau qui el va trair, qui convertí el somni en un malson: els falsos nacionalistes, la classe conservadora: La Lliga, i el sector intel·lectual al seu servei: Acció Catalana. Cal tenir sempre present la història i no tornar-nos a equivocar.

Cal començar una campanya de recatalanització amb un definit i potent caràcter polític que esgrimeixi idees d'una intenció o d'un impacte irresistible. Una campanya que abasti tota la nació, de Salses a Guardamar i de Fraga fins a Maó. I adaptar per al nostre poble allò que deia José Rizal, l'heroi de la independència de Filipines: "Espanyol és algú que no pot ésser altra cosa; mentre que vosaltres podeu ésser quelcom més: membres de la nació filipina".

Cal demostrar-los amb xifres, tal com va fer Jaume E. Amengual en la seva ponència a la Convenció per la Independència Nacional, que no només la independència és viable sinó que és econòmicament molt rendible. Així convencerem els perifèrics que és rendible ésser catalans i així construirem la independència.

Per què tanta dispersió? Per què tantes rivalitats? Per què tants grups i grupets? D'independència només n'hi ha una! No hi ha més que un ideal, un postulat, i aquest ha d'ésser el nostre principal objectiu: aconseguir la República Catalana.

Si les darreres enquestes donen que un 44'5 per cent dels habitants de la Catalunya estricta són partidaris de la independència, podem aconseguir el nostre objectiu en voler. Només ens cal reagrupar-nos.

Tots els militants dels grups independentistes, tots els independentistes, globalment, volen la independència de Catalunya. Ara bé, situats en aquest pla d'admirable unanimitat, als llepafils de torn o als d'un tarannà especial els sembla la cosa massa simple i se'ls ocorre perfeccionar el postulat.

Com si trobassin que una sola independència és poc, troben que és necessari reclamar independències "diferents", fruit de processos "diferents" per als "diferents" Països Catalans.

Ja no tenim una batalla, sinó "diferents" batalles. I posats a complicar la cosa, per què no un procés d'independència "diferent" per a cada un dels onze milions de catalans?!

I això per no parlar dels qui diuen "independència sí, però... socialista", o "independència sí, però... àcrata", o cinematogràfica o tropical o espiritista.

No veuen, o per ventura, no volen veure el gran favor que fan als espanyols. Mentre discutim entre nosaltres, la immigració augmenta, l'alienació continua i es modernitza... i Catalunya agonitza. A aquest clima moral que pesa sobre la nostra societat decebuda, s'hi ajunten altres factors: l'anguniós penúria econòmica i financera que fa que els pagesos mallorquins vinguin la terra als estrangers, l'atur, la droga, la inflació, la inseguretat ciutadana i tants d'altres.

Ara mateix, els nostres joves són enviats al Golf Pèrsic, si cal a morir, per la subsistència dels estats que ens colonitzen. Via fora, catalans!

Aquest estat de coses ens dona molts d'arguments per rebatre la idea de l'Espanya de les autonomies. Els estatuts no han estat un pas endavant sinó moltes passes enrera. Ens han esquarterat una bona part de Catalunya "democràticament" i han retirat molts de patriotes que "s'han conformat".

Tot allò que no sigui treballar per dotar Catalunya dels instruments de govern propi, anirà a enfortir l'organització espanyolista de dreta, d'esquerra, feixista o republicana, tant se val, alentirà el recobriment de la nostra llibertat, i ajudarà els nostres enemics a mantenir la nostra pàtria en l'esclavatge.

El mateix Francesc Macià ens marcà el camí: "haurem de provocar un nou 14 d'abril, però aquesta vegada absolutament català". Pensau que quan les coses van de debò, sempre hi ha més independentistes del que semblava.

Som al naixement d'una Europa nova, una Europa dels estats, si dels estats i no de les nacions. I si hi volem sobreviure, hi haurem d'entrar com a Estat Català. Si a l'hora de constituir un parlament europeu real, si a l'hora d'elegir el president de l'Europa unida no som estat ja no ho serem mai.

Amb la unificació europea vendrà el reforçament dels estats-nació i l'extermi total de les nacions sense estat. És la nostra darrera oportunitat, no lapodem deixar passar.

Via fora, catalans!

Lluitem exclusivament per la reunificació i per la independència. Per Catalunya... reagrupem-nos!

Brigitte Rinne de Roig, presidenta de l'APA del Col·legi de la Porciúncula

De la senyora Brigitte Rinne de Roig no sabem exactament ni l'edat que té, ni el color dels seus ulls, ni l'origen exacte de la seva nacionalitat, encara que la suposam "germànica", i de les bones. Tampoc no coneixem el pes exacte ni aproximat del seu volum físic, ni...

Però tot això no compta. No ens hi hem dirigit ni hem concertat aquesta entrevista "vis a vis" en exclusiva per cap dels anteriors o altres motius personals. Ha estat en qualitat del càrrec que regeix com a presidenta de l'Associació de Pares d'Alumnes del Col·legi líder de la nostra comarca, la Porciúncula.

- Com estàs? --S'interessà per mi.

- O no em veus...

- Et trob un poc prim. has de menjar més --va seguir interessant-se.

- Tot el que veus davant teu --érem a l'Hiper Arenal-- és menjar. Què més puc fer? Estàs perdent "vista" darrerament, pel que es veu...

Com que la primera conversa, intranscendent, la teníem "a tomba oberta" i com en un improvisat glamour o espontani interès i atenció popular, formalitzàrem una segona conversa, diguem-ne, més seriosa, entre altres raons evidents per la importància del tema a tractar i la responsabilitat d'unes respostes que, en definitiva, representen un ideari, unes capacitats i una dedicació, un estil de vida i d'acció, tot l'entramat d'una gestió, al cap i a la fi, que es dedica i es lliura a la nineta dels ulls de tot col·lectiu o societat humana: els nins...

- Bé, això de la Porciúncula com a líder en ensenyança de la nostra comarca, això ho dius tu, que consti.

- Efectivament. Reconec que tenc una espècie de tendència, com una hipersensibilitat, no crec que allèrgica, cap a la casa i col·legi de la Porciúncula. Comprensible, més que res, pels meus anys d'estudi, formació i residència en aquest lloc.

Tot i amb això, insistesc, i tenc les meves raons: presidenta de l'APA del Col·legi de la Porciúncula, líder en qüestions d'ensenyança a la nostra comarca. I si no ho és, en els aspectes molt importants ho hauria de ser. De tota manera, per a tothom que hi estigui interessat, des de la seva bona voluntat --als pecadors caparruts, que Déu tenguí compassió d'ells--; deia que per a tota persona interessada en uns mínims, però fonamentals puntals bàsics del present, passat i futur de l'ensenyança, orientacions i possibilitats, riscos i promeses, necessitats i respostes, tasques i solucions, és un esbós

molt senzill però profund (ja va dir el savi que en la senzillesa hi ha el geni); en fi, que per a tot això els remetré al que publicarem a S'ARENAL DE MALLORCA el mes d'octubre de 1989, quan mantinguérem una entrevista amb el nou director de la Porciúncula, i ens introduïrem lúcidament en el tema.

- I jo, què hi puc afegir més?

- Ets l'altre braç de la gestió, o la segona galta de la mateixa cara. Sou el darrer vèrtex de tot un equip de professorat i de personal, ànima i cos.

- Qualque vegada em demanen, pares d'alumnes, quina és la feina d'una presidenta. Volen saber si només hi ha obligacions o si també els pares tenim drets. S'interessen per saber quines són les funcions del Consell Escolar i on hi entra l'APA.. Resumesc, el màxim organisme rector del col·legi, de tot el col·legi d'EGB, és l'anomenat Consell Escolar, que està compost per nou membres per part del col·legi i sis per part dels pares i dels alumnes. Tothom, segons la llei, tenen cura que tot funcioni bé, des de primer fins a vuitè d'EGB. Hi ha dos pares que són, al mateix temps, al Consell Escolar i a la Junta Directiva de l'APA. Així, s'assegura una certa coordinació.

- I la cosa funciona?

- Francament, quan a mi m'enroscaren el càrrec "a dit", no tenia la menor idea de quina seria la meua feina ni de la manera com havia d'encarar-la. Encara que s'ha escrit molt sobre el tema, és cadascú qui s'ha de cercar el camí. Però no s'ha de perdre l'ànim: els problemes sorgeixen, en general, dels nins mateixos i així com van passant les coses. I es tracten, primer, a la Junta Directiva de l'APA. Molts temes, diversos temes. Ja va deixar declarat i aclarit per sempre el director sobre les tres tasques imprescindibles que duu a terme tot col·legi dedicat a l'ensenyança: l'aspecte de menor interès però més funcional que desenvolupa tot col·legi, el de "aparcament" durant moltes hores a la setmana dels fills. Una segona tasca, el més imprescindible per a la trajectòria de tota vida d'acoblament dins la societat de cada alumne home/dona, la dotació d'uns coneixements tècnics i científics exactes i imprescindibles, bàsics per a tothom i que, després, s'aniran especialitzant i aprofundint. I una adequació a tot això, a l'apartament, hàbits de feina, disciplina i formacions tècnica, esportiva, científica... tot això adequat amb el moment i preocupació pel més apropat, el més immediat i emotiu, sensitiu, visceral...

- Si no concretam un poc més, em sembla que...

- Per exemple, i donant un mínim detall sobre aquest tema tan delicat del que és "nostre" i el que

és "de tots", aquest tema que a S'ARENAL DE MALLORCA, ha arribat tan lluny, sobre que si mallorquí o català, o si castellà o espanyol, que si bilingüisme o monolingüisme... Tot això són temes que, d'una manera o d'una altra, arriben i s'han de prendre decisions dins l'APA.

I així molts altres temes, que si els "avisos de falta", únic poder coercitiu que pot usar la direcció i el professorat; que si l'adequació entre la teoria i la pràctica, entre la part intel·lectual i la física; activitats esportives i extraesportives, culturals i panculturals...

- Veig que no atures.

- Un dia, el pare Rullan, des de la seva ànima neta, quan jo em dirigia cap al despatx del pare Director, em digué: "una altra vegada tu!", quin esglai que vaig tenir.

- I la nineta de la vostra gestió, després d'un any de feina.

- Ajudam econòmicament, com a APA, els nins necessitats. Gairebé no havia pensat a parlar-ne! En aquesta qüestió hi ha una bona coordinació entre l'APA i la direcció del centre. Sempre intentam ajudar allà on faci falta.

- O sigui, en altres temes, amb la direcció del col·legi, no arribar a compaginar del tot...

- Home, per favor! No siguis... que es ressalti una cosa perquè va bé no vol dir que les altres hagin anat malament. I punt.

- I del curs que tot just heu començat?

- Idò això mateix, que ha començat.

**!! SALVEM
LES NOSTRES AMETLES !!**

Demanau ametles mallorquines...
Rebutjau les estrangeres.

Les seves sols són vistoses
LES NOSTRES SÓN MOLT GUSTOSES

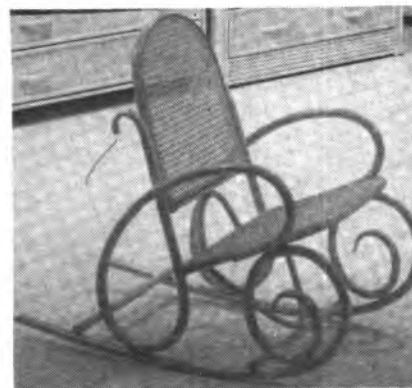
!! Propagau aquesta crida !!

**BAMBÚ I
VIMET
MALLORCA**

Distribució i Venda a
l'engrós i a la menuda

BAMBÚ - VIMET - MÈDULA - CÀRRITX - BRUC
AQUEST MES, 20% DE DESCOMPT

Carretera de Campos, s/n. davant el Molí d'en Gaspar - Tel. 66 08 92
07620 LLUCMAJOR

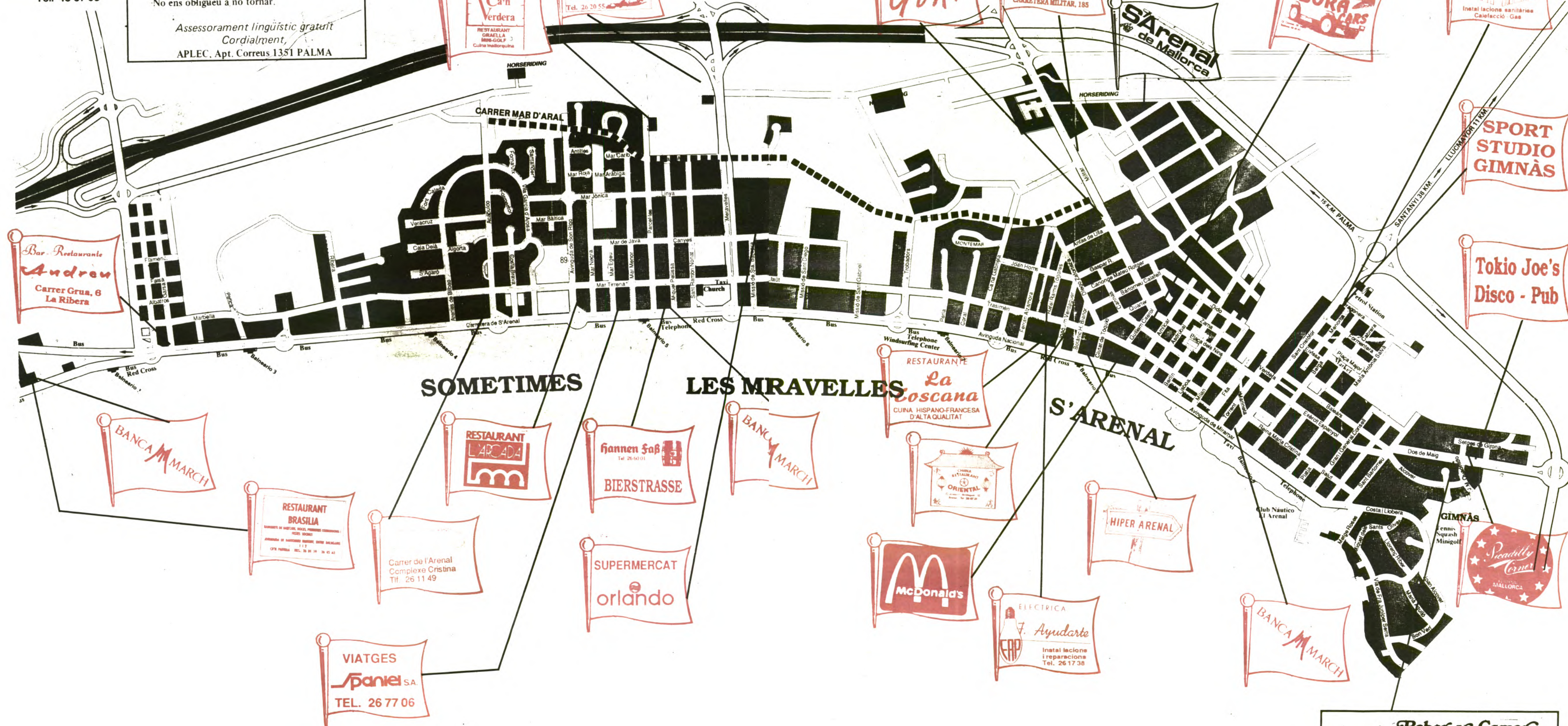
MALLORCA
TOURIST INFO

Tel. 45 67 03

NO VOLEM SER FORASTERS DINS CA NOSTRA

- Oferiu-nos el servei en la nostra llengua.
- No ens obligueu a no tornar.

Assessorament lingüístic gratuït
Cordialment,
APLEC, Apt. Correus 1351 PALMA

COMERCIAL ARENALLERA

POLLASTRES rostits per menjar o per endur-se'n
Qualitat en **HAMBURGUESES**, «PINCHOS» I **ENTREPANS**
Carrer Dos de Maig, cantonada Josep M. Quadrado
Tels. 26 90 17 - 10 - S'Arenal de Mallorca

TVE se'n riu dels habitants de les Illes Balears

Memorial de greuges lliurat a la seu de TVE a les Balears per part de Voltor

La nova programació del segon canal de Televisió Espanyola preveu l'emissió en llengua catalana, al Principat de Catalunya i a hores de màxima audiència, de llargmetratges de gran qualitat artística i molta grapa popular (com "Amarcord", de Fellini), de programes musicals (com "Mikimoto Clip") i d'espais propis (com "Força Barça", d'Alfons Arús), a més dels espais tradicionals del migdia, sobretaula i primeres hores del vespre.

Xafarderies

Indignació va produir entre els arenalers del Partit Popular, el fet que el Diario de Mallorca, per il·lustrar la detenció d'en Quique del Restaurant Sa Greixonera amb un quilo gros d'heroïna, reproduïssin la fotografia de la candidatura a l'ajuntament de Llucmajor a les darreres eleccions. Diumenge passat, al futbol de s'Arenal, la tertúlia formada per aquest xafarder, en Miquel de s'Estany, en Pep de Cas Baster, l'amo de Viatges Xaloki i altres que en aquest moment no record, resolgueren que el DM no és el que era, que s'ha convertit en un diari sensacionalista de la pitjor casta i que aquesta manera de contar les notícies no es fa. Vàrem quedar que en parlarien amb en Pere Canals, accionista i conseller delegat de DM, per veure si és possible posar remei a aquest desastre de diari.

N'Antonio Pizà, damunt el mateix DM, envesteix a l'Obra Cultural per demanar que els mallorquins puguem veure la programació catalana del segon canal, en un article aparegut el passat dia 21 sota el títol "Normalizació por narices". Però, que s'ha cregut aquest joseantoniano, antidemòcrata i mariconarro de merda? Gràcies a l'Obra Cultural veim televisió en català i escoltam ràdio en català que, d'això a Mallorca no n'hi ha, llevat de Ràdio Nacional que emet en català però que cada hora ens recorda que són espanyols amb les seves notícies en castellà i de la televisió de Son Sardina que ens dona majoritàriament westerns mal fets en la llengua de Son Banya. Val més que calli, n'Antonio Pizà, un home que té molt

Sembla que no hi hagué la més mínima previsió perquè aquests espais es puguin veure igualment en català a les illes Balears i, de fet, des d'una decisió política mai no explicada, presa amb l'excusa de les eleccions generals de 1989, que requerien una campanya electoral diferenciada per a Catalunya i les illes Balears, continuam sofrint les conseqüències de la discontinuïtat o estroncament de la tradicional

a amagar. Durant els anys del franquisme aquest home va pintar molt i, ara, aquesta pintura li pot enbrutar la cara.

Mallorca, es dona mal tracte al turista. La tradicional hospitalitat dels mallorquins ha desaparegut, ens comentà el president de la CAEB l'altre dia mentre dinàvem representants de la patronal i directores de periòdics forans a la seu dels primers. I què voleu que us digui? De restaurants amb personal mallorquí, en queden ben pocs. Els recepcionistes i cambrers dels nostres hotels i restaurants no són mallorquins. Els mallorquins tenim ben poques ocasions de ser amables amb els turistes perquè no hi tenim tracte.

Amb na Caterina Oliver, la fustera de s'Aranjassa, vàrem coincidir a la peregrinació que l'amo en Pere Peixet organitza cada any a Cura. Vàrem dinar plegats i xafardejàrem de valent. Na Caterina està exultant perquè el seu germà, el tinent coronel Oliver, ha estat ascendit a general i això de tenir un general a la família, vesteix molt. Na Caterina està molt contenta perquè des que posa publicitat a S'ARENAL DE MALLORCA li arriben comandes de cuines i altres mobles d'arreu de la nostra comarca i ens demanà que el seu anunci sortís sempre que fora possible a primera plana. Un sol de dona i una gran empresària, na Caterina Oliver de s'Aranjassa.

recepció dels programes en català de TVE-Catalunya, que havíem rebut sempre aquí, des del temps de la dictadura franquista.

L'Associació Voltor des de gener ha suplert aquesta mancança de forma parcial, emetent la major part dels programes del Centre de Producció de Sant Cugat, a través de la freqüència del Canal 33; entre ells, programes de gran èxit, com informatius, serials i el show d'Angel Casas en versió catalana.

Si alguna vegada s'havia donat l'excusa que els programes de TVE-Catalunya tenim relatiu interès aquí pel seu localisme, això no pot de cap manera predicar-se de programes d'èxit popular assegurat, com els esmentats, i de pel·lícules de cineastes com Fellini, Fassbinder, Cukor, etc. que són universals pel seu abast i llenguatge artístic.

La decisió d'excloure les illes Balears d'aquesta programació, per part de la direcció general de TVE, és una burla als mallorquins, menorquins i eivissencs, un incompliment de la legalitat vigent i un menyspreu a les reiterades peticions fetes pels ciutadans i institucions de les illes, començant pel mateix Parlament balear. En efecte:

(a) La Constitució espanyola diu que l'Estat impulsarà la comunicació cultural entre les comunitats autònomes, de la qual n'és justament una bona prova la programació en català i la difusió d'obres cinematogràfiques de qualitat en les llengües espanyoles oficials diferents del castellà.

(b) La Constitució i l'Estatut de RTVE obliga a TVE a promoure el pluralisme lingüístic i cultural d'Espanya. Per altra banda, la Llei de Normalització Lingüística de la nostra comunitat autònoma propugna la recepció de totes les emissions de TV de tipus institucional.

(c) Totes les forces polítiques parlamentàries i la totalitat dels moviments socials de les illes Balears han demanat poder veure TVE en català, així com també la recepció de tots els programes de TVE en català, de Catalunya i el País Valencià.

(d) Les enquestes lingüístiques més recents presentades a la CEE indiquen que a les illes balears el percentatge de comprensió del català és igual al del Principat, i el percentatge de catalanoparlants sis punts superior (un 70'8 % enfront d'un 64 %). Per tant, resulta totalment discriminatori privar a les nostres illes de la recepció d'aquests programes.

Si l'OCB ja va qualificar de "presa de pèl" i d'atropellament sense precedents la supressió d'un cop de ploma i sense explicacions dels programes de TVE-Catalunya a les illes balears, la situació actual agreuja aquella consideració per mor de la major penetració i audiència potencial que suposen pel·lícules de gran qualitat, emeses a l'hora de la sobretaula del sopar als mesos d'hivern.

ARMERIA & PESCA
Montserrat

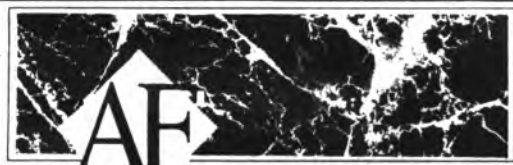
LLICÈNCIES DE CAÇA
PESCA
PERMÍS D'ARMES

Avinguda del Cid, 10 - Tel. 24 95 05
SON FERRIOL

AGÈNCIA DE VIATGES
INTERNACIONAL TRAVEL SERVICE

Avinguda del Cid, 15
Tels. 27 36 63 - 27 36 03 - Télex 69955
SON FERRIOL

AF
GRANITS I MARBRES

ANTONI FIOI

Sobreposat de cuina i bany
Muntatge en tres dies.
Carrer Golf de Biscaia, 1, àtic
Tlf.: 270190 - El Molinar

CLINICA DENTAL

Dra. Pilar Oto María
METGE ODONTÒLEG

Antonio Garcías, 14
Tel. 66 02 83
07620 LLUCMAJOR
MALLORCA
(Balears)

S'Arenal
de Mallorca

EL MILLOR
SUPORT
PUBLICITARI
DE LA SEVA
EMPRESA
A LA NOSTRA
COMARCA

Tel. 26 50 05

SEMAR

EMBOTITS
EL BON GUST DE MALLORCA

Carrer Tomàs Montserrat, 6-8
Tel. 66 01 57 - LLUCMAJOR

Eh, jove! Això t'interessa..

Qui i com pot constituir una organització juvenil

Perquè existesqui una associació és necessària la conjunció de diversos elements estructurals: (1) un conjunt de persones disposades; (2) un fi

comú, escollit voluntàriament, determinat i lícit; (3) un acte previ de reunió constituent; i (4) una acció de formalització legal.

Concretant en les associacions juvenils, cal afegir que aquestes poden esser constituïdes per un grup de joves, duguin un temps treballant conjuntament o no, que tinguin interès a legalitzar la seva situació com a associació i que, a més, reunesquin les següents característiques: (a) tenir una edat aproximada entre els 14 i els 30 anys; (2) tenir per objectiu la promoció, integració social, la formació, la realització d'activitats socioculturals, etc.; i (3) no tenir afany de lucre.

Per a la seva constitució és precis dur a terme una sèrie de passes, el punt de partida de les quals és la convocatòria d'una assemblea general de tots els socis promotors. En aquesta assemblea s'han d'aprovar els estatuts i s'ha de redactar l'acta constitucional. També s'han d'escollir els càrrecs directius de l'associació.

Seguidament cal procedir a la legalització de l'associació que ha estat constituïda. Legalitzar una associació significa registrar-la als organismes pertinents. Aquests organismes són: (a) la Delegació del Govern Civil (carrer Constitució, 4, Palma); (2) la Delegació Provincial del Ministeri d'Hisenda, per a l'obtenció del Número d'Identificació Fiscal per

sol·licitar qualsevol tipus de subvenció (carrer Cecili Metel, s/n. Palma); i (3) la Direcció General de Joventut (carrer Venerable Jeroni Antich, 5-2. Palma).

Per altra banda, el Centre de Recursos ha ofert a les entitats i associacions juvenils el servei de préstec de material i recursos útils per a les seves activitats. Per poder-ne fer ús, les associacions o entitats juvenils els hauran de sol·licitar mitjançant impressos reglamentaris a la Direcció General de Joventut. El material que el centre posa a disposició de les associacions o entitats juvenils és el següent: equips portàtils de so, d'audiovisual i publicacions relacionades amb el camp juvenil, a més de material per al temps lliure.

Si al qualque grup de joves li interessa constituir-se com a associació juvenil, ens pot venir a veure al Centre d'Informació Juvenil, CIJ, i li donarem l'assessorament que demani sobre qualsevol tema. El CIJ està obert al públic de dilluns a divendres, des de les 10 hores del matí fins a les 14 del migdia i des de les 6 del capvespre fins a les vuit. El telèfon és el 66 25 12.

Joana Maria Xamena.
CIJ

Més soterranis a s'Arenal

Una vegada més el Grup d'Acció Social de la Parròquia de s'Arenal sent el deure de parlar dels soterranis que hi ha a s'Arenal, on viuen, diguem "habiten", més de dues-centes persones. Sabem que hi ha persones a qui no agrada aquest tema. A nosaltres ens agradaria que arribàs el moment en què no poguéssim parlar-ne perquè ja no n'hi ha, però, per desgràcia, no és així.

L'any passat fèrem un estudi de la part de Llucmajor i trobàrem quaranta-dos soterranis. Enguany ho hem fet a la part de Palma i n'hem trobat cinquanta-nou.

Hem elaborat un qüestionari demanat quantes persones hi viuen, el temps de residència, lloc de naixement, professió dels adults, contracte de treball, règim de tinença d'habitatge, temps de contracte, distribució i estat de la casa, i altres qüestions. Han respost cinquanta-una famílies que formen un total de cent-dues persones. Els altres no han respost per diversos motius: no hi eren en el moment de la visita, no han volgut contestar, o deien no tenir temps.

Per a aquells que no coneixen la nostra zona, hem de dir que darrera la façana de s'Arenal, constituïda per comerços, hotels i apartaments, ens trobam amb un conjunt d'edificacions de molt diverses característiques. Entre elles, les que es construïren quan la urbanització era sols una reduïda agrupació de cases d'estiueig de famílies mallorquines. Són cases molt deteriorades de diverses plantes i soterranis que s'han llogat de forma separada.

El boom turístic i

l'arribada massiva d'immigrants va fer que bona part d'aquests s'establís als esmentats soterranis, els quals compten amb escasses condicions d'habitabilitat.

En la majoria dels casos, els soterranis estan ocupats per famílies peninsulars, principalment andaluses i de la regió de Múrcia que varen arribar a l'illa per treballar en hostaleria o en construcció. La majoria fa més de deu anys que hi resideixen. La inestabilitat laboral i econòmica (gairebé tots tenen el contracte de treball fix discontinu o temporal, a més que hi ha un important nombre sense contracte o aturats) no els permet sortir del soterrani. Mentrestant, la seva salut es va deteriorant de cada vegada més.

Les dimensions dels soterranis són molt reduïdes, la majoria no passa dels trenta-cinc metres quadrats. A més, n'hi ha trenta-vuit que no vuen mai la llum solar, vint-i-nou tenen problemes de ventilació, trenta-sis el tenen d'humitat, i tan sols set tenen bany complet.

Davant aquesta problemàtica d'habitatge, creim que, una vegada més, s'ha d'insistir en la necessitat de promoure iniciatives per trobar una solució. L'ideal seria que aquestes famílies superassin la seva inestabilitat econòmica i laboral. Però això, en una zona turística com s'Arenal, és pràcticament impossible. La problemàtica de l'habitatge és més abordable. Creim que per potenciar la salut, el benestar i la no dependència d'aquestes famílies, una possible sortida seria la creació d'habitatges de protecció oficial.

S'Arenal
de Mallorca
EL MILLOR
SUPORT
PUBLICITARI
DE LA SEVA
EMPRESA
A LA NOSTRA
COMARCA
Tel. 26 50 05

ELECTRONICA

El Gaucho

SERVEI TÈCNIC

- * Televisió
- * Vídeo
- * Ràdio Cassettes
- * So
- * Instal·lacions Antenes Col·lectives, Individuals i Parabòliques

DISSENY I

- ASSESSORAMENT
- * Electrònica Industrial
- * Telecomunicacions
- * Alta Fidelitat
- * Registradores Electròniques

Carrer Mallorca, 2 07600 S'ARENAL DE MALLORCA
Carrer Sant Cristòfol, 82 Tel. 26 34 23 Fax 26 61 19

El subscriptor de
S'ARENAL DE MALLORCA
a qui el seu número
d'ordre coincidexqui
amb les darreres quatre
xifres del cupó dels cecs
ONCE, tindrà opció a
un retrat-dibuix fet pel
pintor arenaler

M. Muñoz

Carrer Trasimè, 51
Tel. 26 30 54 - S'ARENAL DE MALLORCA

S'Arenal **265005**
de Mallorca

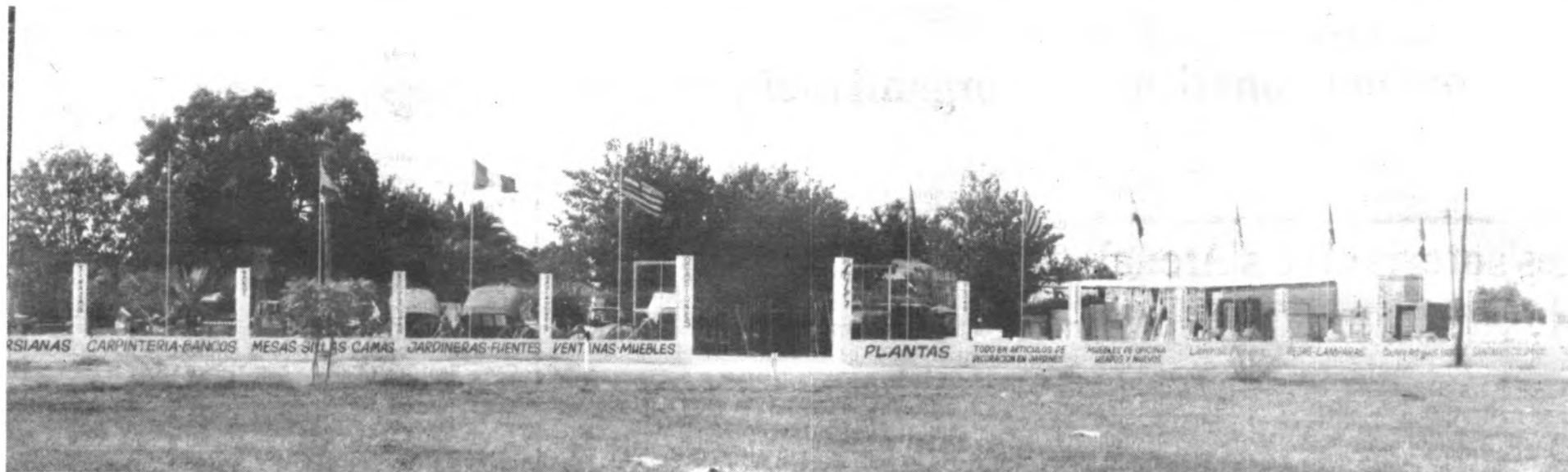
TAVERNA GREGA

ESPECIALITATS

Cuina Grega
Giro Pita
Carns selectes a la Planxa
Hamburgueses i Tapes
Pollastres a l'ast

Greek Foot
Grillet Meats
Chickens on the Spit
Meals to take away
Doner Kebab

Plaça de Can Pastilla
(Devora l'església) - Tel. 26 91 50

Can Soler. Mercat on se troba quasi de tot, a la carretera de Manacor just devora Son Ferriol.

Una altre obra realitzada per Miquel Moll, mestre d'obres de Son Ferriol, amb la col.laboració de Fernando Ivars, fuster de Sant Jordi, al carrer Llorenç Frau de Son Ferriol.

Construccions Moll, carrer Marqués de Tenerife, 71. Tlf. 243513. Son Ferriol.

Fusteria Ivars, carrer Enginyer Boujvi, 11. Tlf. 261014. Sant Jordi.

SEREM A LA FIRA D'HÀBITAT
DEL 10 AL 14 D'OCTUBRE

HI TENDREM COM A NOVETAT LA BARBACOA MCZ,
QUE ESTARÀ A LA VOSTRA DISPOSICIÓ

CONSTRUCCIÓ MODERNA, S.L.

FÀBRICA I MAGATZEM DE MATERIALS
PER A LA CONSTRUCCIÓ

Avinguda del Cid, 89
Tel. 27 02 67 Fax 24 34 56
07198 SON FERRIOL

FLORS FORNÉS S.A.

Majorista en:
Flors Naturals
Artificials i Accessoris

Carretera de Manacor, 337

Tels. 41 00 29 - 41 06 42

Fax 41 52 21

07198 SON FERRIOL

Representants de les associacions de veïns de les urbanitzacions de Bellavista, Cala Blava i Son Verí han presentat una sèrie d'al·legacions al Pla Director de Ports Esportius i Instal·lacions Nàutiques, que ha redactat la conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori.

Els veïns de les urbanitzacions llucmajorenes demanen el màxim grau de protecció per al litoral comprès entre el club nàutic de s'Arenal i el Caló Fort, pròxim a Cap Enderrocat.

Damià Sastre, president de l'Associació de Veïns de Son Verí Vell, els portaveus de les tres urbanitzacions residencials es reuniren per decidir una actuació conjunta davant la possibilitat que es pugui construir un port esportiu a Cala Mosca, davant la urbanització de Son Verí Nou.

Amb el suport de l'Ajuntament de Llucmajor, les associacions de veïns han decidit demanar la protecció Primera per a tot el litoral llucmajorer. Per això, cadascuna de les associacions ha redactat una carta adreçada a la conselleria en la qual al·leguen que no n'hi ha prou amb el grau de protecció Tercer que el Pla

Els veïns de Bellavista, Cala Blava i Son Verí, contra el port esportiu de Son Verí

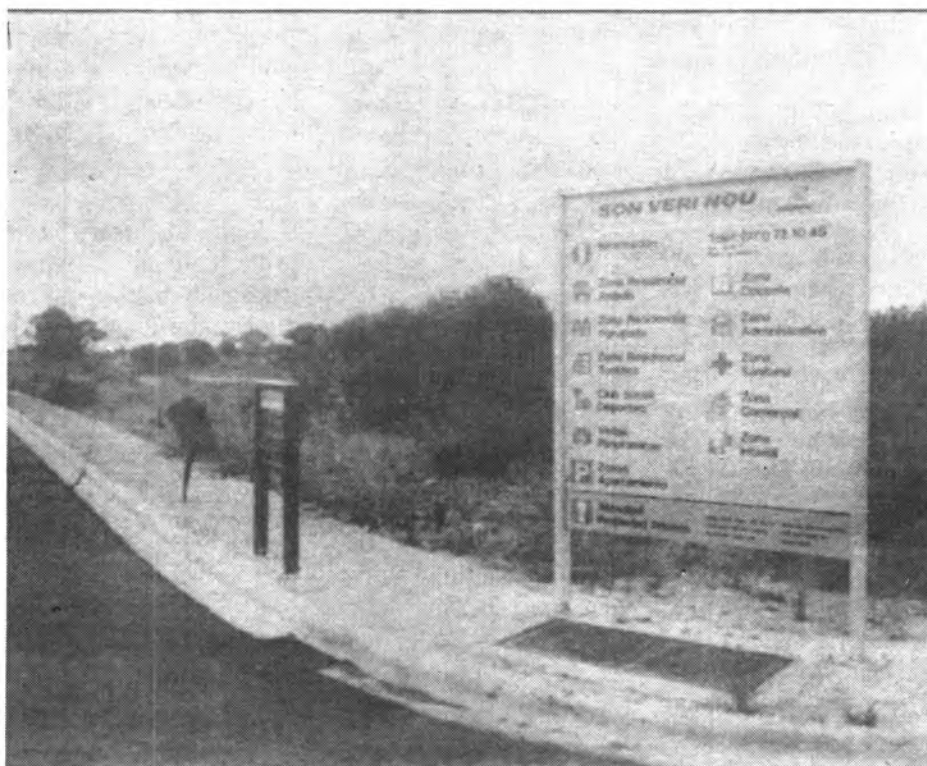
Director té previst aplicar per a la zona.

Per als veïns de Bellavista, Cala Blava i Son Verí, el Pla Director no respon a les necessitats dels ports esportius que hi ha actualment a l'illa, sinó que sembla promogut exclusivament per interessos econòmics, com han assenyalat, per altra banda, l'Associació d'Amics de Cala Gamba i el GOB.

Aquest projecte compta amb el vist i plau del Ministeri d'Obres Públiques i Urbanisme, encara que, segons declaracions d'un representant de l'empresa Urbanor, no passa de ser un avantprojecte que és a la fase d'estudi tècnic, en ell es contempla la construcció d'un port esportiu amb unes set-centes places d'amarrament. El representant de l'empresa constructora ha declarat que es tractaria d'un "port molt ecològic", que respectaria tot quan fos possible la línia de la costa, els arenals i la vegetació marina.

Per altra banda, La majoria de grups polítics

s'han mostrat en contra del projecte, amb matisacions. Per a Joan Montserrat, cap de files del PSOE i batle de Llucmajor, amb els antecedents de rebuig a l'ampliació del club nàutic de s'Estanyol i en contra de la construcció d'una central elèctrica a s'Estalella, la postura de l'Ajuntament ja és prou definida. Gaspar Oliver, conseller d'Indústria i Comerç del Govern Balear i president del PP-Llucmajor, considera que amb els antecedents en contra de la construcció de la central a s'Estalella és molt probable que la secció local del partit es mostri en desacord amb el projecte; de totes maneres, Miquel Catany, cap de files del PP a l'Ajuntament, s'ha manifestat favorable a estudiar detingudament el projecte.

Encara és un projecte.

SUBSCRIVIU-VOS A

S'Arenal
de Mallorca

Tel: 26 50 05

TALLERS
MAGO

PLANXA
PINTURA

Avinguda del Cid, 23
Tel. 24 78 03
07198 SON FERRIOL

TALLERS
JOAN

SERVEI

PEUGEOT - TALBOT

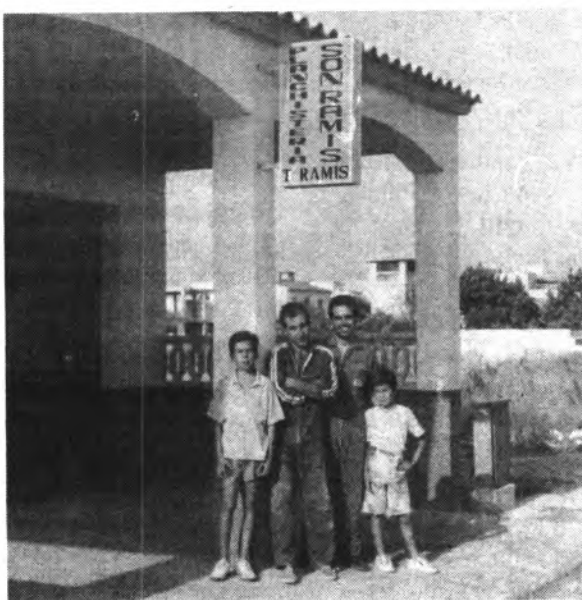
XAPA I PINTURA

SERVEI DE GRUA

Carrer de Muntanya, 7

Tel. 24 43 04

SON FERRIOL

PLANXISTERIA
SON RAMIS
PINTURES CESAR

Carrer des Batre, 27 - Tel. 27 74 63
SON FERRIOL

PROJECTES I PRESSUPOSTS

Forma

MOBLES DE CUINA I BANY
FABRICACIÓ PRÒPIA

Carrer del Marquès de Tenerife, 2 - A - Tel. 24 77 60
07198 SON FERRIOL

Petits anuncis

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Pedreres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat.
Cada paraula, 10 pessetes.

BORSA IMMOBILIÀRIA

A GENOVA veng apartament de 60 m²., un dormitori doble i menjador ample amb bones vistes. Terrassa ben gran, per 5.300.000 ptes. Telefonar de 12 a 1 al 460093.

S'ARENAL. Apartament-estudi per llogar. Moblat. 37.000 ptes. cada mes. Mínim fins al mes d'octubre. Tel. 269844.

PISOS I XALETs per llogar a la comarca de s'Arenal
FINQUES SASTRE BARCELÓ
Carrer Milà, 15.
Tel.: 260649.
S'Arenal de Mallorca

VENC xalet per estrenar a Badia, tres habitacions, 600 m², solar i piscina. 22 milions i mig. Tel. 46 83 20.

VENC 2 solars de 600 m² a Badia, 3.700.000 i 4.000.000 ptes. Tel. 46 83 20.

PIS al Molinar, 124 metres quadrats, 50 m de platja, 3 dormitoris, 2 banys, sala menjador, cuina, rentadora, tele, video. 11.500.000 ptes. Mir-Amengual 26 92 50.

**SENSE
TRASPAS**
Lloc local de
200 m² a la
Plaça del Nins
de s'Arenal
Tel. 26 20 71

**IMMOBILIÀRIA
MIR-AMENGUAL**
COMPRA-VENDA
LLOGUER DE TOTA
CLASSE DE BENS
IMMOBILIÀRIS

Carrer de Sant
Cristòfol, 16
Tel: 26 92 50
S'ARENAL

TRASPÀS berenador amb totes les llicències a s'Arenal. Telf. 490237.

CERC solar, mínim 200 metres quadrats, a dins s'Arenal. Tel. 26 14 26 i 74 01 72.

CONTESTADORS AUTOMÀTICS, telèfons sense mans, telèfons sense fils. **ELECTRONICA EL GAU-CHO.** Carrer Mallorca, 2. Tel. 263423.

LES MERAVELLES, adossat, 3 dormitoris dobles, sala-menjador a dos nivells, i sala, espaiosa cuina, bugaderia, agradable jardí amb herba, terrassa, preu interessant. Mir-Amengual. 269250.

PIS AMPLE, 130 metres quadrats, nomes amb 4 anys d'antiguitat, 3 dormitoris, 2 banys, armaris encastats, cuina moblada, rentador, tot exterior, garatge opcional. 10.500.000. Facilitats de pagament. Mir-Amengual. 269250.

OPORTUNITAT. 9 Pis, 4 dormitoris, 2 banys, cuina ampla, bugaderia, sala-menjador molt lluminosa amb vistes. 7000000. Mir-Amengual. 269250

PLANTA BAIXA a Badia Cel. 65 Metres mes 50 de Jardí. 2 dormitoris dobles, armaris encastats, menjador-cuina, bany complet. Zona molt tranquil·la. 5.000.000. Mir-Amengual. 269250.

VENC solar primera línia a Badia Cel, al penya-segat. Un altre a Badia Gran. 1359 metres quadrats i 1250 metres quadrats respectivament. Mir-Amengual. 269250.

PARTICULAR, veng a urban. La Gruta (el Molinar) un aparcament (cotxeria de quatre

LLUCMAJOR, casa zona rústica, a 1 km. del poble, tot amoblat. Mir-Amengual 26 92 50

APARTAMENTS a Badia Blava, zona esportiva, de 1 i 2 habitacions, cuina, bany, jardí, vistes clares, des de 4.250.000. Mir-Amengual 26 92 50

NECESSIT terreny d'unes quatre quarterades per muntar un camp de tir prop de s'Arenal. Tel. 26 38 96.

BADIA CEL I BADIA GRAN. Solars des de 3.200.000. Es poden construir 300 metres quadrats. Mir-Amengual. 269250.

PARTICULAR veng 5è pis zona Ausiàs March, 100 m², tot renovat, tres habitacions, sala menjador, cuina de roure, 2 banys, pre-instal·lació de calefacció, marbre, fusta de nord, aparcament opcional, abstenir-se agències. 9 milions. Tels. 71 23 23 i 74 03 33.

S'ARENAL, petit supermercat amb terrassa, totalment equipat, bona situació. Traspàs per 1.200.000 ptes. Lloguer. Tel. 26 90 44.

Platja de palma, traspàs local nou en construcció per muntar un restaurant entre els hotels Maria Isabel i Royal Cristina per a la pròxima temporada. Preu a convenir. Local de 260 m² interior i 400 m² amb jardins. Tel. 26 63 95.

CALA PI, solar de 1.250 m², veng per 4.000.000 ptes, facilitats en tres anys. Tel 54 02 63.

CALA PI, inversionistes, 5 solars de 1.200 m² cadascun, vistes al mar, directe del propietari. Venc. Tel. 54 02 63.

COLL D'EN RABASSA, pis a estrenar, 2n pis amb ascensor, finca de tres altures, sala menjador, cuina, 3 habitacions, 2 armaris empotrats, bugaderia, 2 banys, terrassa, tot exterior. Venc per 8.400.000 ptes. Garatge opcional, 1.100.000 ptes. amb traster. Tel. 26 21 84. A partir de les 17

S'ARENAL, primera línia, per no poder atendre. Traspàs souvenir amb molt de gènere, amb begudes i gelats a la terrassa. Tel. 24 15 21 i 26 33 07.

S'ARENAL, balneari 3 i 4, primera línia. Traspàs tenda amb o sense gènere a preu interessant. Tel. 26 00 14.

SON FERRIOL NOU, xalet adossat de primera qualitat, amb 4 dormitoris i 2 banys. Venc per 18.500.000 ptes. Tel. 75 25 10.

BADIA GRAN, xalet a una cantonada, 2 habitacions, cuina, bany, sala amb ximenea, 300 m² de jardí, possibilitat d'ampliació. Venc per 12.500.000 ptes. A partir de les 15 h al tel. 74 12 15.

BADIA BLAVA, solar de 840 m² a segona línia, vistes. Venc per 6.000.000 ptes. Tel 45 33 53.

VENC planta baixa, només 3 anys, entre Can Pastilla i Cala Estància, 3 dormitoris amb armaris empotrats, cuina totalment equipada, bugaderia, terrassa, jardí, 2 banys complets (1 a la suite), sala menjador, gran garatge individual (cabuda de 2 cotxes), Mir-Amengual 26 92 50.

LLOGARIA pis a s'Arenal, amoblat, 2 dormitoris, 1 bany, sala menjador, cuina equipada, calefacció, gas butà, rentadora, ascensor. Mir-Amengual 26 92 50.

LLOGUER de casa de camp amb 2 dormitoris, 1 bany, llum a 220. Tot l'any: 40.000 ptes; mig any: 45.000 ptes. Mir-Amengual 26 92 50.

VENDA SOLAR a Cala Estància, 1.200 m², quasi a primera línia. Mir-Amengual 26 92 50.

VENDA PIS, primeríssima línia a Can Pastilla, amoblat, 398 m², 4 dormitoris dobles, 3 banys, sala menjador, sala d'estar, cuina, terrassa, telèfon, bugaderia, porteria, ascensor, sòls de marbre. Mir-Amengual 26 92 50.

VENDA PIS primera línia a Can Pastilla, 2 dormitoris, preu d'ocasió: 7.250.000 ptes. Mir-Amengual 26 92 50.

VENC XALET a badia Gran, excel·lent estat, 6 anys, exquisadament decorat, molt lluminós, 4 dormitoris dobles, armaris empotrats, 2 banys complets, sala menjador amb ximenea, cuina equipada, calefacció, parets aïllades, telèfon, garatge, tot en fusta de nord. 23.000.000 ptes, facilitats. Mir-Amengual 26 92 50.

TRASPÀS negoci zona Club Nàutic, cafeteria totalment equipada, 100 m², extractor de fums, congelador, microones, billar propi, equip de música, tv, llums d'emergència... i casa a la part del darrere. Traspàs contracte indefinit: 9.500.000 ptes. Lloguer: 45.000 ptes. Tots els permisos en regla. Mir-Amengual 26 92 50.

VENC XALET a Badia Blava, pròxima construcció, tipus duplex i solàrium, 3 dormitoris dobles (2 amb terrassa), 2 banys complets, cuina no equipada, porxo, garatge i jardí. A un preu excepcional: 13.700.000 ptes. Mir-Amengual 26 92 50.

VENC PIS i baixos a Badia Gran, 9 anys, bona conservació, 76 m², 3 dormitoris, armaris, sala menjador amb ximenea, cuina amb rebost, jardí comunitari. 6.850.000 ptes i 6.300.000 ptes respectivament. Es ven per separat. Mir-Amengual 26 92 50.

ATENCIÓ INVERSIONISTES! Casa mallorquina zona Cales de Mallorca, 100 anys, reformada, 20.000 m² de terres, piscina, pista de tennis, a 1.500 metres de la platja, possibilitat de comprar terres i negoci. Mir-Amengual 26 92 50.

TRASPAS colmado a Sometes. Enrevoltat d'hotels. Facilitats. Lloguer, només 20.000 ptes al mes. Tel. 26 28 03

ANIMALS DE COMPANYIA

CONSULTORI VETERINARI. Carrer Exèrcit Espanyol, 23 - baixos. Tels: 491736 - De dilluns a divendres, de 17 a 20 hores.

CLINCA VETERINARIA S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdaguer, 17. Dematins de 10 a 13'30. Horabaixes de 16'30 a 20. Tel. Clínica: 490153. Tel. urgències: 207919.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A S'ARENAL DE MALLORCA

Nom:
Cognom:

D.N.I.

TELF:

ATENCIÓ

—Escriuiu un sol anunci per cupó.
—Usau lletres majúscules.
—Escriuiu dins el requadre el text.

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 — 07600 —

Petits anuncis

ENTRE CAN PASTILLA i s'Arenal, cerc nau industrial o solar gran, per construir-n'hi una. Tel. 261246.

NECESSIT Magatzem, casa vella o solar a Ses Cadenes, Pí-larí o Meravelles. Ofertes al 261246 - 261052.

Rústica de regadiu de vers s'Aranjassa, 10.000 metres quadrats, casa legítimada que necessita reformes al molí, safareig. Possibilitat d'electricitat. 11.000.000 ptes. Facilitats. Tel.: 715131 i 740236.

PERRUQUERIES

PERRUQUERIA de senyors Ca'n Paco. Carrer Virgili, 1 - Can Pastilla.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

MIQUELA PERRUQUERA. Neteja de cutis, manicura i pedicura. Carrer Mallorca, 3 - S'Arenal. Tel. 263423.

JAUME, barber de Ses Cadenes. Tel 262065.

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

VIATGES

VIATGES S'ARENAL. Billets d'avió i de vaixell. Vols xàter. Crediviatge. Lloguer de cotxes. Reserves per telèfon i entrega de billets a domicili. Telèfons: 266673-261265. S'Arenal.

VIATGES XALOKI. Billets de vaixell i d'avió. Telèfon: 267450.

VENDES

Es ven escales de caragol de ferro usades, de 3'50 metres. Tel. 26 25 63.

Venc un cadell d'un mes i mig de mastí dels Pirineus, gran bellesa, vacunat i desparasitat. Tel. 26 25 63.

VENC llaut menorquí de 30 pams, ben equipat, motor Solé de 50 Hp, deix amarrament. Tel. 24 38 07, de 13 a 14 hores.

OUS FRESCS de gallina rossa. Servici a restaurants i hotels cada tres dies. Preus interessants. Granja Acosta. Llucmajor. Tel. 660432.

LIBRERIA DE VERD EN BLAU. Llibres en català i en castellà. Especialitat en lectures juvenils i infantils. Comandes de llibres en 24 hores. Avinguda del Cid, 56. Tel. 248360 - Son Ferrer.

VENC prestatgeries metòliques per a comerços. 24 79 12

HERBA SANA, plantes medicinals, herboristeria, dietètica, productes naturals, cosmètica, règims. Carrer Joan Munar, 11. Tel. 75 74 83. Ciutat.

ES NECESSITA auxiliar administrativa que sapiga alemany i mallorquí per fer feines a Llucmajor. Tel. 66 26 11.

PERSONALS

CAVALLER alemany, 41 anys, bona presència, sense problemes econòmics; voldria trobar viuda espanyola per relacionar-se, també casar-se, no importa si té nins, millor si té una bona posició o qualche negoci. Apt. de correus 87 de s'Arenal.

SEPARADA legal, 38 anys, sense fills, amant de la tranquil·litat, professió segura, inversions importants; cerca senyor cultura general, fins a 45 anys. 71 00 87.

EMPLEAT, 55 anys, alt, vida acomodada, sense problemes, separat legal, finques, casa de camp; m'agradaria conèixer senyora/senyoreta de 40 a 50 anys, sense vicis, intel·ligent, amant de la llar. 27 79 90.

ADMINISTRATIVA, 50 anys, posició econòmica alta, sense problemes, vida solucionada, viuda sense fills; conquistaria senyor culte, seriós, educat, amb fins seriosos. 72 14 94.

OCASIÓ. Traspàs cafeteria, balneari 0 (Can Pastilla). Completament equipada, gran magatzem, lloguer baixíssim, contracte indefinit; al comptat 9 milions. S'estudiaran altres ofertes. Tel. 26 10 88.

Mecanògrafa, 34 anys, atractiva, elegant, amant de la casa, simpàtica, feina segura, vida acomodada; si m'elegeixes com a esposa et faré feliç; bo, treballador, agradable. 27 79 90.

MESTRESSA DE CASA, 65 anys, 1'72 d'alçada, prima; em trob sola, però amb ganes de viure, dinàmica; voldria conèixer senyor semblant, per tenir una llar. Anima't i no dubtes a cridar-me. 27 79 90.

SENYOR DE NEGOCIS, alt, sincer, responsable, 51 anys; voldria refer la meua vida, senyora intel·ligent, indiferent fills. Que tenguí cultura, sobretot culta, elegant. 71 00 87.

MESTRE D'OBRES, 42 anys, atractiu, estudis superiors, sense vicis; m'agradaria trobar senyora senzilla, gran personalitat, fins matrimonials, indiferent fills. 27 79 90.

SENYORA DISTINGIDA, 39 anys, negocis, fortuna personal, resident a Mallorca, pis, xalet; voldria trobar un bon senyor, distingit, cultura general, fins matrimonials. 72 14 94.

AL·LOTA, 19 anys, alta, senzilla, estudis superiors, cultura alta, futura professió; cerc formar grup d'amics/amigues, simpàtics, que els agradi divertir-se, relació d'amistat. 27 79 90.

PENINSULAR, fadrí, visc a Palma, corpulència normal, alt, formal; voldria amistat sincera per casar-me amb senyoreta agradable, de 22 a 35 anys, estatura mitjana. 27 79 90.

ADMINISTRATIU, 150.000 ptes al mes, resident a poble, 39 anys, prim, importants estalvis; vull conquistar senyoreta/senyora bona, intel·ligent, per casar-nos. 72 14 94.

NO ET QUEIXIS DE LA VIDA, de la teua soledat, has de fer qualche cosa per canviar-la; ves avui mateix a la nostra agència, "la solució ràpida als teus problemes i sentiments". 27 79 90.

Secretària, eficaç, 26 anys, 100.000 ptes al mes, cotxe, pis, bona presència, sense problemes, no fum ni bec, simpàtica. Fins matrimonials, amistat senyor formal. 71 00 87.

DONA, 40 anys, atractiva, posició alta, afeccions a la pesca i la lectura; contactaria amb senyor professió interessant, indiferent fills, amistat o formar parella. 27 79 90.

VIUDA, posició alta, estudis superiors, 53 anys, 1'70 d'alçada, em sent jove, profundes ganes de ser feliç, formal, romàntica, comprensiva; vull contactar amb senyor educat, sincer. 72 14 94.

PROFESSOR, 49 anys, capital elevat, finques, xalet, estalvis importants, vida acomodada; senyoreta intel·ligent, bondadosa, amistat i fins seriosos. 71 00 87.

PICAPEDRER, 40 anys, 100.000 ptes al mes, pis, xalet propi, cotxe, propietari terres, afeccionat al bàsquet, tennis; voldria trobar senyora. 27 79 90.

Propietària comerços, resident a Alcúdia, ben plantada, fadrina, estalvis, cotxe; em trob sola, trista. Voldria entaular amistat, senyor seriós. 72 14 94.

ADMINISTRATIU comptable, bon capital, cotxe i pis propi, cap problema de salut, m'agrada el mar, viatjar; voldria conèixer senyoreta semblant. 27 79 90.

SEPARAT, 50 anys, ben situat, 1'80 d'alçada, diversos negocis, estudis superiors, capital elevat; voldria contactar amb senyoreta/senyora formal, amb personalitat, per casar-me. 27 79 90.

ESTRANGERA distingida, feina en una gran empresa, cultura alta, no tenc problemes ni vicis, molta soledat; voldria conèixer senyor, alt, per formar una llar en harmonia, de 39 a 45 anys.

FADRÍ, 53 anys, sense problemes, no fum ni bec, vida sana, xalet devora la mar, actiu; cerc senyora 45 a 55 anys, seriosa, indiferent fills; et donaré tot el meu amor. 27 79 90.

FADRÍ, 25 anys, treball a l'hostaleria, 90.000 ptes al mes, pis propi, estalvis elevats, molt formal i amant de la casa; voldria formar parella, senyoreta. 72 14 94.

Cap de servei tècnic, 51 anys, 1'73 d'alçada, morè, atractiu, molt simpàtic; m'agradaria formar parella / matrimoni, senyora senzilla, neta, ordenada. 72 14 94.

PERRUQUERA, negoci propi, importants estalvis, pis i cotxe, caràcter agradable, fadrina, tenc el futur resolt; vull formar parella seriosa. 27 79 90.

FADRÍ, 26 anys, 1'87 d'alçada, prim, atractiu, amb el futur resolt, bona salut, estalvis, pis, moto; vull conèixer senyoreta 20 a 25 anys, seriosa. 72 14 94.

FADRÍ, important professió, responsable, petita embarcació, m'agrada molt viatjar, tenc 38 anys; voldria conèixer una senyoreta semblant, amistat. 27 79 90.

ADMINISTRATIVA, 39 anys, fadrina, 1'64 d'alçada, senzilla, independent, original, molt clàssica; tenc el cor buit, necessit amor; senyor amb qualitats. 72 14 94.

A TU, DONA, si cerques la teua mitja taronja, informa't gratis, sense compromís. Apt. 1.823 Palma.

JOVE, de 28 anys, discret, s'ofereix a senyores i senyoretes. Enviar forma de contacte a l'apartat 498 Palma.

L'ESSENCIAL és l'amor, el sexe pot ser igual... o diferent. Si aquestes paraules et diuen alguna cosa... Crida'ns a ARRELS. Tel. 75 96 52.

DONA vol compartir diferents experiències amb dones de 20 a 40 anys. Apt. 1.446 Palma.

SOM UN GRUP de senyores i senyors de 30 a 40 anys. Viudos, separats, fadrins, cercam més afiliats. Si estau sols, escribiu-nos, som persones serioses i agradables. Apt. 1.730. Inés i Leandro. Palma.

ARRELS, Associació Ciutadana per a la Promoció de la Igualtat Sexual. Et pots introduir en grups d'expressió corporal, ioga, cuina vegetariana, excursionisme... Tel. 75 96 52.

AL·LOTA, cerca al·lota íntima. Apt. 1.076 Palma.

FADRÍ, visc col, tenc cotxe, casa de camp, terres pròpies; voldria formar parella, senyoreta de 25 a 35 anys, indiferent estat civil, formal, educada, bona. 71 00 87.

ARRELS és un espai on pots desenvolupar plenament la teua elecció gay o lesbica, on trobaràs diàleg, amistat i informació. Tel. 75 96 52.

JOVE, 30 anys, ros, 1'65 d'alçada, molt bon aspecte, no fum ni bec, m'agrada viatjar, fer esport, cinema. Cerc dona bona, treballadora, guapa. Potser trobis en mi la felicitat que mai no tengueres. Pere, c/ Santa Florentina, 55, 1-4 07008 Palma. Enviar foto.

PERSONALS

SEPARAT, 1'73 d'alçada, bona presència, cultura alta, vida acomodada, 45 anys; voldria fer amistat de moment, senyoreta senzilla i elegant. 27 79 90.

FADRI, 40 anys, estudis universitaris, alçada i pes corrents, m'agradaria entaular relació seriosa / matrimoni amb senyora de 30 a 40 anys, simpàtica. 72 14 94.

HOLA ALLOTS, tenc 36 anys i em sent mol jove. Cerc allot que cerqui qualche cosa més que sexe. Apt. 822 Palma.

FADRI, 31 anys, gran futur, pis propi, cotxe, alt, sense vicis, amant de la naturalesa, afeccionat a navegar; vull formar parella, senyoreta senzilla, de 23 a 29 anys. 27 79 90.

ESTUDIANT informàtica, 23 anys, seriosa, responsable, amb les idees clares; m'agradaria formar parella amb senyor amb sentiments amorosos, matrimoni. 72 14 94.

DIVORCIAT, sense fills a càrrec, hobbies: culturals, caràcter alegre, formal; voldria tenir una bona amistat de moment, senyora activa, de 33 a 45 anys, seriosa. 71 00 87.

FADRINA, 41 anys, bona presència, activa, som molt senzilla, amant de la casa i voldria trobar senyor semblant per formar una llar, plena d'harmonia. 27 79 90.

FADRINA, estudis mitjans, alta, futur resolt, estic molt interessada a fer amistat / fins matrimonials, senyor responsable que no tenguí vicis, entre 45 i 60 anys. 72 14 94.

ESTUDIANT empresarials, mitjana edat, estatura alta, guapo; m'agradaria trobar senyora intel·ligent, dinàmica, amistat amb fins seriosos, de 22 a 34 anys. 27 79 90.

VIUDA, sense fills, 48 anys, pis propi, estalvis personals, duc molt de temps sola; vull formar una llar, amb senyor bo, comprensiu, de 46 a 60 anys, net. 71 00 87.

Si et vols casar o aconseguir una bona i neta amistat, no li donis més voltes. No dubtis més ja que el que no aconseguix mitjançant els serveis del Centre d'Orientació Matrimonial, «La Pareja Unida», no ho aconseguirà de cap altra manera.

Comprova-ho vosté mateix/a. Ajudam a tothom de la mateixa manera: fadrins/nes, viudos/es, separats/des, divorciats/des, alts i altes, grossos i grosses, primis i primes i guapos i lletjos.

Ves a l'avinguda Comte de Sallent, 17, Pral-1. tel. (971)71 0087.

Al Centre Matrimonial «La Pareja Unida» disposam d'una gran quantitat de senyoretes i senyors entre 50 i 72 anys que volen trobar la seva mitja taronja, o una amistat formal.

A vosté, senyor o senyora, si també ho desitja, podeu rebre ajuda de «La Pareja Unida» a l'avinguda Comte de Sallent, 17, Pral-1.

DIVORCIAT, important càrrec, 300.000 ptes al mes, embarcació, varis pisos, som alegre, educat, amant de la llar; senyora interessada, mitjana edat. 72 14 94.

FADRI, 1'73 d'alçada, bona posició, estudis universitaris, 35 anys, feina fixa, seriós, responsable; vull conèixer senyora amb aquestes qualitats. 27 79 90.

DEPENDENTA, 56 anys, 1'60 d'alçada, atractiva i amorosa, molt sana, ordenada; senyor amb fins seriosos, afeccionat als esports, a qui agradi la natació. 72 14 94.

50 anys, estudis, posició, aficions esportives; cerc senyoreta intel·ligent, bona, fins amistat / família, indiferent que tenguí fills. 27 79 90.

AGRICULTOR, resident a Palma, fortuna personal, només necessit senyora bona, de gran cor, per formar parella, per sortir, excursions, fins seriosos. 72 14 94.

VIUDA, 39 anys, sense fills, feina fixa, estalvis, pis propi, béns; vull formar parella amb senyor educat, amb fills, de 37 a 58 anys. 27 79 90.

ENGINYER, divorciat, 53 anys, 1'84 d'alçada, idiomes, futur excel·lent, necessit amor, senyora a qui agradi la llar, sortir un poc, seriosa, amistat. 27 79 90.

VIUDA, guapa, idealista, mitjana edat, futur resolt; cerc cavaller seriós, que no tenguí problemes, feina estable, fins als 50 anys, amistat. 27 79 90.

CAVALLER, 45 anys, divorciat, sense fills, importants béns, estic interessat a formar una llar, senyora comprensiva. Informes al 72 14 94.

SENYORA, de posició social alta, vida acomodada però molt monòtona. Voldria fer amistat amb senyor educat, de 49 a 65 anys. 27 79 90.

Som un cavaller comerciant, amb la vida resolta, amb la soledat que no desig, però a causa dels meus negocis no tenc temps per dedicar-me a les conquestes de salons, i perquè som abans que res formal. Voldria senyora o senyoreta de 25 a 40 anys, seriosa. Em pot escriure a l'apartat 10.231 de Palma 07080.

SEPARAT legal, 39 anys, sense fills, resident a Mallorca, som de bona família, m'agrada la casa, el camp; senyora semblant, fins formals. 72 14 94.

MESTRE D'ESCOLA, a Palma, 34 anys, fadrí, mallorquí, cabells negres, 1'80 d'alçada, bona presència, estic cansat d'estar sol, tenc amigues però no parella, interessada a conèixer-me per tenir, de moment, una bona amistat, només has de cridar-me al 710087.

AL·LOTA alta, simpàtica, agradable, 21 anys; voldria amistat amb jove fins a 35 anys, fins seriosos. Apt. 10.221 Palma.

20 ANYS, ulls negres, cabells rossos, 1'65 d'alçada; m'agradaria al·lot que no sigui molt alt. Apt. 10.221 Palma.

SENYOR amb títol nobiliari desitjaria relacionar-se amb dona d'alt nivell socio-econòmic, per fins seriosos. Deixar missatge. Telf. 722235.

A l'hivern som professor d'esquí en una estació molt coneguda. A l'estiu em dedic al surf. Dedicat a mi. 72 14 94.

Voldria contactar amb dona amb el títol de per ruquera per unes relacions serioses. Tenc 35 anys, bona presència. Crida'm al 72 14 94.

CERC per llogar títol d'API. Telefonar els matins. Telf. 761531.

TRES amics cerquen tres al·lots per sortir i amistat de 17 a 22 anys, i formar colla. Ref. clàssics-moderns. Apartat 70. Can Pastilla.

SENYOR culte, amant del ball de saló, simpàtic, vitalista, desitja conèixer amiga fins a 45 anys, que tingui vius desitjos de viure i compartir els seus moments, per mirar amb il·lusió al futur. Telf. 682810.

AL·LOT de 35 anys, formal i seriós, amb bona presència, desitja conèixer al·lota fadrina o viuda, de 18 a 48 anys, simpàtica, formal i atractiva per amistat i per sortir. Per favor, ajudau-me. Jaume Serra i Reynés. C. mossèn Riber sn, la Pobra.

DESITJARIA contactar amb persones que hi tenguessin pel·lícules de video VHS pornogay, per intercanviar o gravar. Andi. Palma 0706. Isem, 167, C. C Antillon 19, 1.

JOVE cubà, de 29 anys, desitja correspondència amb joves per escriure en espanyol. Som estudiant de Filosofia. Podeu escriure a Pablo Rodríguez, Cho. 360 apdo 4 vedado 10.400, C Habana, Cuba.

OSCAR i DAVID, de 20 i 19 anys, volen conèixer dues al·lots de Palma, amb la finalitat d'una bonica història d'amor. Som simpàtics i legals. Escriure sense compromís assenyalant els vostres telèfons. Discrets i educats. Fins ara. Apt. 10.108 Palma.

Cercam persones franceses. Volem parlar amb tu per interessant possibilitat de negoci. Telefonar de 10 a 17 hores. Telf. 711369

CRISTALLERIA
LLUCMAJOR

Acristallaments d'Obres - Miralls - Vidres de color - Decorats - Vidreres Artístiques.
Ronda de Migjorn, 105. Tel.: 661493
LLUCMAJOR (Mallorca)

MENJARS CASOLANS

SOM ESPECIALISTES EN XOT I PORCELLA FEIMPRESSUPOSTS PER A BATETJOS, COMUNIONS I BODES APARCAMENT PROPI ELS DILLUNS TANCAT
AVINGUDA DE CARLES V - TEL.: 661117
LLUCMAJOR

DISCOUNT CARD

PER IL·LUMINAR LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA NYEGOS
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

PERSONALS

ENGINYER, 27 anys, el meu cor bateja cada dia més fort perquè sàpigues que et necessit, no sents el seu batec?! Doncs acosta't més, et necessit, dona, tu seràs el que més apreciarà el meu cor, ànima, pensament i altres. Com abans millor, fins totalment seriosos. 710087

PROFESSORA D'IDIOMES, voldria conèixer l'home dels seus somnis, un home que sàpiga el que és una dona de la llar, bruna de cabells llargs, ulls negres, 31 anys. Crida'm al 710087.

EMPLEADA D'AJUNTAMENT, 26 anys, 1'73 d'alçada, bonica, amb estudis superiors, idealista, fins matrimonials; senyor senzill, molt bo, sense vicis, net. Apt. 10.237 (Palma).

SEPARAT, 29 anys, mallorquí, 1'80 d'alçada, prim, ulls negres, estudis normals, afició a la música i l'arqueologia; senyoreta amb fins semblants, amistat/matrimoni. 710087.

INDUSTRIAL, 57 anys, estatura mitjana, simpàtic, natural de Cáceres, visc a Palma, totes les comoditats; em falta el teu amor, senyora comprensiva, educada, indiferents fills. 277990.

VIUDO, 60 anys, encara faig feina, 90.000 ptes. al mes, algunes cases, cotxe, fill casat, m'agraden els toros, els esports, viatjar; senyora jovial amb ganes de viure. Crida'm al 710087.

PROPIETARI FABRICA, 43 anys, alt, mallorquí, 170.000 ptes. al mes, estalvis elevats, prim, cabells negres, bona presència, inquietudes culturals; vull formar parella amb senyora responsable. 2477

VIUDA, 60 anys, alta, visc sola, pis propi, estudis mitjans, vida tranquil·la; senyor alt, de 50 a 70 anys, sa, actiu, que se senti jove. Cridar al 27 79 90.

RECEPCIONISTA, 30 anys, resident a Magalluf, batxiller superior, idiomes, gran futur. Si vols trobar la felicitat, no dubtes a cridar-me. Em vull casar. 71 00 87.

GASTRONOMIA

MESON LOS HERMANOS. Nova direcció. Els migdies menú a 550 ptes. Carretera Militar, 253. Tlf.: 268257. S'Arenal de Mallorca.

EXPRES CAFETERIA. Cuina mallorquina. Menú a 500 ptes. Carrer Bisbe Roig, 46. Tlf.: 662972. Lluçmajor.

MCDONALD'S S'ARENAL. Celebra el teu aniversari amb nosaltres en un ambient familiar. Avinguda nacional, 34 (entre els balnearis 8 i 9). Tel. 491891. Srta. Susana.

RESTAURANT JAMAICA, cuina mallorquina, especialitat en paelles. Carretera Militar, davant l'ambulatori. Tel. 262923. S'Arenal.

RESTAURANT SA BOLLERA. Cuina feta com Deu mana. Si frissau, no vengueu. Carrer Acapulco, 4. Sortida, n. 3 - Les Mervelles. Tel. 265188.

OS CANTEIROS RESTAURANT. A casa galega do Ca'n Pastilla. Comidas e vinhos galegos. Av. Bartomeu Riutort, s/n. Tel. 262674 - Ca'n Pastilla.

CAFETERIA COSMOPOLITA. Pop a la galega. Peixos, marisc i carns. Vinhos da terra galega. Terra, 44 S'Arenal de Mallorca. Tel. 263099.

EL PARADIS DE L'HAMBURGUESA. Hamburgueses, salxixes i pollastres a l'ast. Marbella, 43. Devora el quarter de la Policia Nacional.

ROTLET, bar-restaurant. Menús econòmics i tapes variades. Obert cada dia menys els dijous horabaixa. Carrer Capità Ramonell Boix, 132. Tel. 24 00 26 Es Molinar.

HOSTAL MACACABO, cuina mallorquina casolana. Devora les Escoles de Ca'n Pastilla. Tel. 263017.

BAR RESTAURANT ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyonia. Carrer de la Grúa, 6 - Ca'n Pastilla.

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdader, 12. Tel. 266721, S'Arenal.

RESTAURANT CA'N TIA TALECA. Porcella rostida, xot rostit i altres especialitats. Presuposts per a bodes i comunions. Avinguda de Carles V. Tel. 660297 - Lluçmajor.

RESTAURANT - TORRADOR LLUCMAJOR. Xot i porcella rostida. Avinguda de Carles V, cantonada Carretera de Campos. Tel. 660439 - Lluçmajor.

CAFE CA'N REAGAN. Berenars i soparets. Lloc de trobada dels pagesos del Pla de Sant Jordi. Tel. 411266 - Casa Blanca.

Cafè SA PLAÇA. Un lloc on pots fer una menjada ràpida i per pocs doblers a més de passar una estona agradable. Plaça de Sant Jordi, tel. 74 25 58.

RESTAURANT DELFIN DORADO. Bodes, comunions, dinars d'empreses. Dini per un mil·lenar de pessetes. Carrer Joan d'Austria, 13 - Badia Gran.

SERVEIS PROFESSIONALS

NEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i peçots. Avinguda del Cid, 73. Tel. 413155 - Son Ferriol.

Dona de fer feines s'ofereix per hores de Sant Jordi i enrevoltants. Telf. - 642494.

ESTUDIANT de psicologia cerc feina per aquest estiu. Demanau per na Magdalena al tel. 52 64 19.

AL·LOTA de 18 anys, s'ofereix per tenir cura dels nins, zona S'Arenal, Can Pastilla, Coll d'en Rabassa. Tel. 26 45 05.

CUINER, s'ofereix per fer tapes a hores extres. Tel. 26 63 32.

PAPERERIA CERVERA. Material escolar i d'oficina. Llibres de comptabilitat. Cardenal Rossell, 82 - Coll d'En Rabassa.

TOT consulta estètica. Cirurgia plàstica, neuràlgies, tractaments de pell, stress, massatges, reuma, drenatge limfàtic, cel·lulitis, dietètica, varices. Cta. Militar, 279, 1 esquerra. S'Arenal. Tel. 49 17 33.

MESTRESSA s'ofereix per cuidar nins a ca meva de S'Arenal. Horari a convenir. Tel. 262197.

JOIERIA RELLOTGERIA MARINA
CARRER, SALUT, 21
TEL.: 262415
S'ARENAL DE MALLORCA

FERRERIA DE N'ANTONISEGUI. Ferro i alumini. Carrer de Castillejos, 53. Tel. 262592. Coll d'En Rabassa.

EMPRESA DE SEGURETAT a S'Arenal cerca dos agents comercials que siguin de la zona. Plaça del Nins, 2. S'Arenal de Mallorca.

LLUCMAJOR, pneumàtics Joan Servera, correuges de tot tipus, bateries, equilibrats, pegats ràpids i pegats de coberta en calent. Ronda Migjorn, s/n. Tel. 660089.

Dona d'una trentena anys s'ofereix per fer net per hores S'Arenal de Mallorca. Tlf.: 490099

PLANXISTERIA, pintura, mecànica. Taller "SAN FRANCISCO". Camí de Son Fangos. Tel. 490314 - Es Pilarí.

INSTAL·LACIONS elèctriques i sanitàries CEJU.CB., instal·ladors oficials de gas ciutat, propà i butà. Carrer Marqués de Tenerife, 77. Tel. 242593 - Son Ferriol.

CUINER de 25 anys cerca feina. Telefonar a partir de les 5 de l'horabaixa al 268675.

GUARD NINS a ca meva. Bon tracte. Tel. 266834.

TELEVISORS, vídeos, radio-cassettes, arreglam. **ELECTRONICA J. GARCIES**. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335 - Coll d'En Rabassa. **MATERIAL DE CONSTRUCCIO**, rajoles i pavimentació. **JOSEP MARTINEZ**. Carrer Canonge M. Rotger, 9. Tel. 260091.

PELLERIA 7 PEUS

Confecció en pell a mida
Qualitat total

Avda. Bmè. Riutort, 7
Tel. 26 01 89

CA'N PASTILLA

FONTANERIA FONTBLANC C.B.

ANTONIO ORDOÑEZ GARCIA

Abans FONTANERIA AMER

INSTAL·LACIONS - VENDA DE MATERIAL SANITARI - CONTRAINCENDIS - PISCINES - CALEFACCIO

Carrer Diego Zaforteza, 4 - Tel. 26 48 73 - 07600 S'ARENAL DE MALLORCA

EL COMODIN, la seva millor carta. Li cobreix tant el Night Audit més 200 hores, recepció, discjockey, maitre d'hotel a la francesa, servei tècnic general, decorats especials, bar, animador. Només 250.000 ptes negociables. J.M. Sierra Sanz. Apt. 102 Lluçmajor.

EL COMODIN, el seu braç dret. Fill d'hoteler internacional, relacions públiques, secretari personal, xofer, home de confiança. El comoditè 30 anys i un aspecte agradable. J. M. Sierra Sanz. L'home de la situació. Apt. 102 Lluçmajor.

BUGADERIA Super Clean, rentam en sec i amb iagua, mantes, cobertors i tota la resta. C/ de sant Antoni de la Platja, 8 - Can Pastilla. 260370.

PNEUMATICS BRASIL, pegats ràpids, bateries, correuges de ventilador, camvis d'oli, greixar, rentats de motor. Carretera de Manacor, 391 - Son Ferriol. Tel. 270645.

ARREGLAM rentadores, màquines registradores, ràdio-cassettes de cotxes, porters electrònics. **ELECTRONICA EL GAUCHO**. Carrer Mallorca, 2. Telèfon: 263423.

Cercam persona que vulgui formar societat o qualsevol classe de negoci. Per contactes, al tel. 24 79 12 i 27 42 43. Vespres i festius. Apt. 10.237 Palma.

TINTORERIA CALTOR. Netetja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peçes de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

Si tens temps lliure, vols guanyar doblers extres i a més et vols aprimar, crida'm al telèfon 24 77 38.

BORSA DEL MOTOR

VENC Ford Scort-Laser 1.300, PM-AB. 600.000 ptes. Bon est. Tel. 66 01 25.

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlem. **AGENCIA OFICIAL RE-NAULT**. Tel. 413867 - Son Ferriol.

ENSENYANCES

GIMNAS SHOTOKAN, arts marçials, taekwondo, defensa personal, gimnàstica rítmica i de manteniment. Carrer Sant Bartomeu, 63 - Tlf. 269405.

C. BALEARES, 25-2

El Arenal

T'ofereim cursos de programació en:

BASIC dBASE III PLUS COBOL TURBO - PASCAL TURBO - C TURBO - BASIC BASIC2*

*(el de l'AMSTRAD PC) i de formació d'usuaris en:

ABILITY 2000 OPEN ACCESS II SYMPHONY LOTUS 1-2-3. LOCO SCRIPT.

A més d'un llarg etcètera, pots aprendre:

BANCA MECANOGRAFIA COMPTABILITAT IDIOMES REPAS.

Carrer Balears, 25-2-1. Tel. 491916 - S'Arenal de Mallorca.

Repàs català, francès, llatí, llestallà, socials, naturals, grec... EGB (to-tes les assignatures), BUP. Tel. 72 28 28 - 26 23 56. **GIMNAS ESPADAS**. Carrer del Duc de Rubí, 3 - Son Ferriol. Gimnàstica de manteniment, Karate, Judo. Telf. 418709. Professors titulats.

ELECTRÒNICA S'ARENAL

Venda i reparació
TV - VIDEO - HIFI
DISTRIBUIDOR OFICIAL I SERVICI TÈCNIC

NEWMAR

Carrer Mateu Rotger, 17 - Tel. 26 57 74
S'ARENAL DE MALLORCA

Cortinajes y Tapicerías

ARENAL

Vànoves, edredons, coixins
Servei de tapisseria

Carrer Cabrera, 1 B Baixos
Tlf.: 267274 S'ARENAL DE MALLORCA

**almacenes
femenias**

Almacenes Femenias, S.A. Materials de Construcció

S'ARENAL. OFICINES, MAGATZEM I EXPOSICIÓ

Carrer Diego Zaforteza, 3 Tels. 26 00 87 - 49 16 11 - 49 16 50 Fax 491558

LUCMAJOR. MAGATZEM I EXPOSICIÓ

Ronda Migjorn s/n. Telèfon 66 07 01

CIUTAT DE MALLORCA. MAGATZEM I EXPOSICIÓ

Polígon de Son Castelló - Via Asima, 1 Tels. 20 47 02 - 20 47 62 - 20 48 17
Fax 206998

MAGATZEM. Carrer Aragó, 139 Tels. 27 23 52 - 27 63 64

El prestigi aconseguit per
ALMACENES FEMENIAS
és el resultat de 50 anys de qualitat,
servei i professionalitat.

ALMACENES FEMENIAS
posa a la seva disposició tot tipus de
materials de construcció,
destacant les rajoles i paviments,
no només pels seus bellíssims dissenys
sinó també per la gran varietat
d'estils que ens ofereix aquesta prestigiosa
firma mallorquina.

ALMACENES FEMENIAS
demostra la seva professionalitat
acostant als residents d'aquestes illes
les més importants marques
nacionals i internacionals.

L'orgull de parlar la nostra llengua

Miquel Ferrà i Martorell (*)

La nostra llengua, una de les nostres marques d'identitat il·lenca més importants, el millor patrimoni de la nostra cultura autòctona, es troba novament en perill de desaparèixer. Si tal cosa s'esdevé només els mallorquins en serem culpables. Ja no serà precis culpar un règim polític, una situació colonialista (culturalment parlant) o un menyspreu oficial per les nostres coses. Tot al contrari. Ara, quan la universitat, els poders autonòmics i molts de governs municipals recolzen el català de Mallorca en totes o quasi totes les seves manifestacions, sentim parlar castellà per tot arreu. Barris sencers de la nostra ciutat són de parla castellana i un, allà estant, es pot sentir fàcilment transportat a Múrcia, Cuenca o Badajoz. Són molts els forasters que poc a poc es van integrant en la vida de l'illa, que aprenen els nostres costums i la nostra llengua, que han fet de Mallorca la seva pàtria adoptiva i que respecten les nostres coses i que volen ésser un més entre nosaltres. Aquests, que al mateix temps ens aporten quelcom de la seva cultura originària mereixen bé tots els nostres aplaudiments i en el futur, els

seus fills i nés seran mallorquins de socarrel.

Altres, però, venen amb un ànim diferent. Amb l'ànim del conqueridor, del que sap que la seva llengua és d'una categoria superior a la nostra, del que mai no mira, encara que sigui un fanàtic de la televisió, els «programes de l'Informatiu Balear» o les pel·lícules de TV-3. D'aquell que es permet d'entrar a qualsevol bar tot ballestreant contra els mallorquins. No fa massa, en un local públic, vaig sentir com una peninsular deia, mig en broma, que la parla dels mallorquins, que no entenia, era com a lladrics de ca perdiuer. I l'amo de la botiga, que era mallorquí, li va riure la gràcia. Tot fos per les peres i les pomes que acabava de comprar qui tan durament qualificava la llengua de Ramon Llull. Relluiren quatre monedes i el pobre mercader, servil dels peus a la barra, acalà al cap. I somrigué. Aleshores jo em vaig permetre de dir al foraster impertinent que nosaltres no lladravem i que potser un ca de faldeta, tan níviosos com són, era més ben educat que ell. Amb això, aquell personatge m'amenaçà en pegar-me dos cops de puny i tren-

car-me les ulleres. De passada afegí que el que a ell li havien ensenyat era això, que el castellà era l'idioma oficial a tot l'Estat i també a Mallorca, que ell podia ignorar el mallorquí encara que visqués cent anys a Mallorca però que jo no podia ignorar el castellà encara que no hagués estat mai a Castella. M'explicà, de mala manera, que quan ell feia el servei militar als que parlaven català, basc o gal·lec els deien «polacos» i que la cosa seguia éssent així per molt que nosaltres ens matassin en demostrar el contrari.

En aquell moment acudí al meu cap la trista memòria d'un frare professor, quan jo anava a un col·legi de paga a fer els cursos de batxillerat. Record que erem encara minyons i que éssent l'aniversari d'un dels meus condeixebles, aquest, ens dugué a tots caramels, mentre regalava al seu professor una petita ensaimada. El frare, agafant el pastís, l'ensuma i el tirà a la paparera tot dient:

—Esto tan grasiento, como todo lo de la isla, es una porquería!

I nosaltres callarem. Es clar! Erem minyons...

(*) Escriptor

Telèfon de la llengua

Ha telefonat Ma. A., que va assistir a la conferència del Dalai lama a Pollença a finals d'agost. El fet és que el cap espiritual i polític del Tibet, ocupat pels xinesos l'any 1950, es va expressar íntegrament en tibetà, mentre un intèrpret el traduïa a l'anglès i un altre de l'anglès a l'espanyol. El Lama, tot i parlar anglès amb fluïdesa, va voler parlar expressament en tibetà per donar testimoni de la llengua i de la cultura del seu poble. Per això la situació va esdevenir absurda quan va obrir la boca el batle de Pollença, amfitrió de l'acte. En lloc de donar testimoni de la seva identitat, com el Lama, i parlar en català, li v envestir en foraster, llengua que el tibetà evidentment no entenia. De tota manera, no li ve de nou la feta tenint en compte que l'organitzador n'era Basilio Baltasar. Com és que aquest se'n va a cercar fora casa aborígens d'Austràlia o tibetans oprimits per Xina quan el Tibet el tenim dins ca nostra?

Un lector ens telefona enrabiat de veure la propaganda als diaris que ha fet l'Escuela de idiomas Inlingua. Resulta que s'ofereixen classes de «catalán» i s'especifica que els professors seran nadius. És ben clar que posen la nostra llengua al mateix nivell de l'anglès, el francès o qualsevol altre idioma estranger. Això no pot anar.

La trucada és de M. S. per dir-nos indignat que va enviar

al Trueque un anunci per demanar uns números de la revista Brisas que li faltaven. L'anunci era escrit en català però aparegué traduït al castellà. La cosa fou ben diferent en adreçar-se a Venta y Cambio per posar un anunci de classes particulars i exigir que aparegués en la nostra llengua. El nostre comunicant fou molt ben tractat. A més, pogué comprovar que l'al.lota que l'atenia sabia escriure perfectament en català, quan li prenia nota.

Ens crida na Bel de Son Cotoner per contar-nos què li va passar en anar als Jutjats de Palma per canviar els noms dels seus dos fills al català. Resulta que amb l'al.lota que la va atendre tot varen ésser pegues i emperons. En lloc de donar curs immediatament a la demanda, començaren a explicar-li que això era massa complicat i que ja els ho canviaria quan anassin a escola. A la fi l'enviaren a la conselleria de Cultura a demanar un certificat de com s'escriuen els noms. La qüestió era entretenir.

Un funcionari de l'Ajuntament de Manacor ens fa saber que el Jutjat núm. 4 de palma remeté a aquesta corporació un ofici en el qual demanava que traduïssin al castellà un escrit que l'Ajuntament hi havia enviat. L'Ajuntament s'hi negà apel·lant als articles corresponents de la Llei de Normalització Lingüística.

Detingut per abusar d'una nina de dotze anys

Gonzalo I.M., de 58 anys d'edat, ha estat detingut per la policia acusat de ser l'autor d'un delictes d'abusos sexuals, efectuats en una nina de dotze anys d'edat.

Segons declaracions de la mare de la nina, que treballa com a dona de neteja en un establiment comercial propietat del detingut, els abusos s'havien iniciat feia unes setmanes, fins que la

mare ho descobrí.

L'home va dur la nina a un llit i li llevà la roba, a continuació fregà els genitals damunt el cos de la nina, la qual començà a plorar i a demanar auxili. Va ser el moment en què la mare descobrí el que estava passant. Després de rebre la denúncia, la policia procedí a la detenció de l'agressor.

Un britànic agredeix brutalment la seva companya

Un ciutadà britànic de 47 anys d'edat ha estat detingut per la Guardia Civil de Palmanova acusat de ser l'autor d'una violenta agressió a una dona de 40 anys d'edat, amb la qual vivia.

Després d'una forta discussió en la qual l'home acusava la dona de mantenir relacions amb un altra persona, l'home començà a copejar la dona, mentre mos-

trava un gran ganivet amb el qual l'amenaçava de mort.

Una veïna de la casa, anà a l'habitació quan sentí els crits d'auxili de la dona i aconseguí detenir l'acció de l'home. La dona va ser trasllada a un hospital on se li diagnosticà un braç romput i diversos cops a tot el cos. L'agressor va haver de ser reduït per la força, ja que no es deixava detenir.

Condemnat a deu anys de presó l'assaltador de parelles

L'Audiència Provincial ha condemnat a una pena global de més de deu anys de presó a un jove "assaltador de parelles", Manuel Alvarez López, de 24 anys, acusat de ser l'autor d'un robatori amb violència als ocupants de dos vehicles estacionats a Son Rapinya.

El primer dels fets delictius tengué lloc el passat el vespre del passat dia 24 de febrer, quan el processat s'acostà al vehicle ocupat per una parella de joves i va rompre el vidre amb una

pedra gran; després, armat amb una porra, exigí als dos joves que li donassin els diners. El segon dels casos va tenir lloc dia 9 de març, i va succeir gairebé de la mateixa manera, només que el jove ocupant del vehicle acabà amb fots cops a la cara. De la primera parella va poder aconseguir unes seixanta mil pessetes i més de cent-mil pessetes en joies, mentre que de la segona parella aconseguí unes deu mil pessetes.

Detenen un distribuïdor d'hatxis

Un home de 40 anys d'edat ha estat detingut per la policia acusat de ser l'autor d'un delictes de tràfic de drogues. Els agents de policia procediren a la detenció d'aquest home al seu pis, situat al carrer Bogotà, del polígon de Llevant de Palma. En el registre, es confiscaren 120 grams d'haixix distri-

buït en 42 barretes llestes per a la venda, així com quaranta mil pessetes en efectiu i nombrosos altaveus de cotxe.

Pel fet de no trobar cap tipus d'estris per a la manipulació de la droga, la policia creu que no es tractava de cap traficant especialment important.

S'Arenal de Mallorca

Detenen un menor per robar una bicicleta

Un jove de 16 anys d'edat, Rafel C.R., ha estat detingut per la policia acusat d'haver robat una bicicleta, a punta de ganivet, a un jove de S'Arenal. Segons la víctima, el jove detingut, en

companyia d'un altre, l'amenaçaren amb el ganivet si no els donava la bicicleta. El detingut ha reconegut la seva participació en els fets, però ha negat que fessin ús de cap tipus d'arma.

Una prostituta és violada i robada per dos joves

Dos joves gitanos han estat detinguts per la policia acusats d'haver violat i robat una prostituta que havien fet anar, en contra de la seva voluntat, fins a un descampat del polígon de Llevant.

Juan Amaya Amaya i José Vargas Santiago, de 24 i 35 anys d'edat respectivament, varen fer pujar dins el cotxe una jove de 18 anys que feia el carrer. Pel fet que el cotxe no es dirigia cap on prèviament havien decidit, l'al.lota demanà que li pagassin i que la deixassin botar del vehicle.

Els dos joves continuaren fins a un des-

campat, prop del polígon de Llevant, on l'amenaçaren amb unes tisores i abusaren sexualment d'ella. Posteriorment, s'endugueren el que hi havia dins la bossa que l'al.lota duia.

Quan intentà recuperrar la bossa, la jove va ser copejada i arrossegada per terra. Uns minuts després, la jove denunciava els fets davant la policia i mitja hora més tard, els autors del delictes eren detinguts després d'una persecució en cotxe pels carrers de Ciutat. Juan Amaya Amaya i José Vargas Santiago han passat a disposició judicial.

TELEFON DE LA LLENGUA

Si als organismes oficials, a la feina o al carrer ets discriminat per rao de llengua, conta'ns ho.

Telefona al 26 50 05 i ho denunciaren
Cap agressió sense resposta.

Torres R.

FOTÒGRAF - VIDEO CLUB

Avinguda del Cid, 12 - Tel. 41 68 57
SON FERRIOL

PREFAMA

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

Palma de Mallorca.

Exposició
Carrer Arxiduc Lluís Salvador, 84
Telèfon: 75 16 31 - 75 54 45
Telefax: 75 81 32

Magatzem
Polígon de Son Castelló - Gran Via Asima
Telèfon: 29 40 04
Telefax: 75 95 27

Magatzem
Polígon de Can Valero-4 de novembre, 11
Telèfon: 20 66 66
Telefax: 75 81 30

Magatzem
Carrer de Sócrates, 8 (Can Blau)
Telèfon: 27 01 61 - 27 79 95
Telefax: 24 93 09

Llucmajor
Oficina fabrica i exposició
Carrer del bisbe Roig, 29
Telèfon: 66 01 50 - 66 01 54
Telefax: 66 05 98

S'Arenal
Exposició i magatzem
Carretera Militar, 522
Telèfon: 26 22 38
Telefax: 49 27 67

Cala d'Or
Exposició
Avinguda de Bèlgica, 14
Telèfon: 65 75 62

Magatzem
Carretera de Calonge - Cala d'Or, Km. 1.500
Telèfon: 65 82 10 - 65 82 28
Telefax: 64 34 25

Porreres
Magatzem
Carretera de Campos, s/n
Telèfon: 64 71 05
Telefax: 65 79 61

MALLORQUIMICA, S.A.

FABRICA DE PINTURES,
ESMALTS I VERNISSOS

FÀBRICA I BOTIGA A LLUCMAJOR

CARRER DE PERE ROIG, 43 AL 49 - TEL.: 660236.

BOTIGA A PALMA

CARRER JOAN CRESPI, 45 - TELÈFONS: 230942-454411

Segons dades del darrer report de la UNESCO, 1/4 part de la població és encara analfabeta. A les nostres illes, tot i que hi ha un bon nivell econòmic, aquest índex és major. Lluitar contra l'analfabetització és el principal objectiu de l'Escola d'Adults de Llucmajor. Pere Roca és el fundador i director d'aquesta escola, que ja duu quatre anys funcionant a Llucmajor i s'Arenal. Roca, que va començar aquest treball tot sol, compta actualment amb set professors per un total de sis-cents alumnes. El programa d'aquesta escola comprèn moltes activitats, com per exemple l'ensenyança d'idiomes --alemany i anglès--, tall i confecció, informàtica --nivell bàsic i programadors--, ceràmica, fotografia, balls de saló, cinema i vídeo, teatre, expressió corporal... Però la tasca

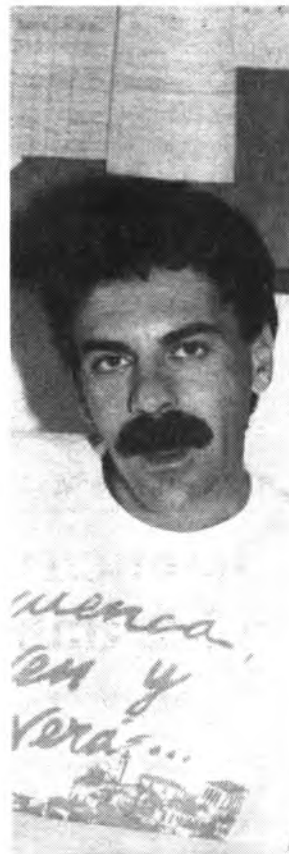
principal d'aquesta escola és aconseguir l'alfabetització d'un ample sector de gent que encara no sap llegir ni escriure correctament. Segons Pere Roca, "no hi ha sistemes per quantificar el nombre exacte d'analfabets. Les estadístiques ho fan a la baixa. L'escola s'ha d'acostar a aquest col·lectiu: un analfabet ha de saber fer la declaració d'Hisenda o interpretar un nòmina sense haver d'anar a una gestoria". Per motius evidents, l'ensenyança del català és primordial dins un procés d'alfabetització que, fins ara, s'ha fet en castellà, però que a partir de l'any que ve començarà a fer-se també en català. Per aconseguir els títols de Graduat Escolar i el Certificat d'Escolaritat el català és una assignatura obligada, i actualment a l'Escola s'imparteixen classes de català per a castellanoparlants i

Escola d'Adults de Llucmajor

Entrevista a Pere Roca

català per catalanoparlants. Els serveis oferts per l'Escola es completen amb l'obtenció del Postgraduat i la preparació per a les proves d'accés a la Universitat per a majors de 25 anys.

"La gent té molta vergonya, i li costa moltíssim contactar amb nosaltres", afirma Pere Roca. I segueix, "però l'alfabetització és un primer pas per poder introduir-se en el món i tenir esperit crític davant els esdeveniments socials. I no només l'alfabetització, ja que, per exemple, el Taller de Tall i Confecció fa que la dona surti de la seva casa i no es conformi amb badar mirant el que fan la gent rica de les

Pere Roca, director de l'Escola d'Adults del Terme de Llucmajor.

telesèries nord-americanes". La mitjana d'edat dels alumnes d'aquesta escola oscil·la entre els 18 i els 30 anys, però també hi va gent amb més edat. Immigrants, mallorquins, joves i majors, tots tenen la seva possibilitat d'aprendre el que més els agradi, o de cobrir la tan bàsica necessitat de saber llegir i escriure.

Pel que fa a la relació entre matriculats i població, l'Escola d'Adults de Llucmajor és la capdavantera de Mallorca. Roca manté que "no s'ha que reproduir l'ensenyança de les aules. S'ha de participar en activitats fora de les classes normals: nosaltres feim programes de viatges en connexions culturals amb els països de la Mediterrània, com Grècia i Itàlia, i enguany volem arribar a Turquia; també hi ha projeccions de diapositives, debats i pel·lícules, a més d'excursions i visites cul-

turals.

És important assenyalar la gestió que ha fet l'Ajuntament de Llucmajor referent a aquesta Escola d'Adults. Apart de reconèixer unànimament la bona tasca feta pels professors, ens va donar catorze milions de pessetes. Emperò, i en paraules de Pere Roca, "la nostra és una Escola progressista, i no s'ha d'identificar amb un partit o amb altre, perquè

no es tracta d'un tasca de dretes o esquerres".

Actualment ja es poden fer les matricules per al curs 90-91. Si us interessa, hi ha dos llocs on es podeu matricular: a Llucmajor, al local de l'Escola, carrer de Joan Alcover, 10; a s'Arenal, al col·legi Sa Dragonera, de Son Verí. L'horari, de 10 a 13'30 del matí, i de 17 a 20'30 l'horabaixa.

Margalida Albertí

LEPANTO, S.A.

COMPANYIA D'ASSEGURANCES I REASSEGURANCES
AVINGUDA ARGENTINA, 18 - PRINCIPAL
TELÉFONS: 231306 - 285321

**PREUS ESPECIALS PER A LA GENT DE
LA COMARCA DE S'ARENAL**

MINISTERI D'EDUCACIÓ I CIÈNCIA
DIRECCIÓ PROVINCIAL DE BALEARS
PROGRAMES EDUCATIS

PROGRAMA D'EDUCACIÓ D'ADULTS
AJUNTAMENT DE LLUCMAJOR

Alfabetització (castellà i català), Neolectors, Postgraduat, Certificat d'Estudis, Graduat Escolar, Accés a la Universitat, Anglès, Alemany, Català, Informàtica, Història i Filosofia, Cine i Vídeo, Fotografia, Mecanografia, Comptabilitat, Tall i Confecció, Ortografia, Ball de Saló, Manualitats, Dibuix Artístic.

COL·LABOREN:

PATRONAL HOSTALERIA - SINDICATS UGT I CCOO

MINISTERI D'EDUCACIÓ I CIÈNCIA

AJUNTAMENT DE LLUCMAJOR

C/. SANT JOAN, S/N - TEL 66 23 21

LLUCMAJOR

MINISTERI D'EDUCACIÓ I CIÈNCIA
DIRECCIÓ PROVINCIAL DE BALEARS
PROGRAMES EDUCATIS

PROGRAMA D'EDUCACIÓ D'ADULTS
AJUNTAMENT DE LLUCMAJOR

CURSOS DE CATALÀ PER ADULTS

PER CASTELLANO PARLANTS I PER CATALANO PARLANTS

COL·LABOREN:

PATRONAL HOSTALERIA - SINDICATS UGT I CCOO

MINISTERI D'EDUCACIÓ I CIÈNCIA

AJUNTAMENT DE LLUCMAJOR

C/. SANT JOAN, S/N - TEL 66 23 21

LLUCMAJOR

De s'Arenal a Argèlia

Es de veure com en Sebastià sempre ens sorprèn. De vegades amb les seves extravagàncies, i altres amb fets que no entren en la normalitat, però que interessa a un cert tipus de gent.

Aquest home, en Tià del Bacom, és una caixa de sorpreses. Així es llança des d'un avió amb paracaigudes, que se'n va a la República Dominicana i sabem notícies d'ell després d'uns mesos quan rebem una postal.

En aquesta ocasió, s'ha ficat, juntament amb Falcons de Mallorca, en una aventura que per a molts pot ser inoblidable: jornades de caça major al nord d'Àfrica, més concretament a Souk-Ahras, Sidi-Bel-Ablus i Tiaret (Algèria).

Sebastià Barceló i Barceló i Falcons de Mallorca organitzen aquestes jornades de caça major amb molta il·lusió. Allí, els amants de la cinegètica podran disparar a la guineu, al xacal, al gat salvatge, a la geneta, a la gasela de muntanya, al xot salvatge, però sobretot podran disparar a l'espècie reina d'aquestes jornades: el porc senglar.

A part de la caça, aquest esdeveniment es pot convertir en un viatge semi-turístic, i els caçadors podran anar a Algèria acompanyats de les seves dones.

L'estada pot ser de vuit, cinc i quatre dies, i el preu de l'estada és bastant interessant.

Res, que voldriem que el bon jan d'en Tià tingués sort en aquesta nova singladura i només ens resta de dir-li: atenció! sort i vista a l'hora de reduir el porc senglar africà.

M. Manjón

S'Estanyol

Els veïns no volen un port esportiu

Un grup de veïns de s'Estanyol ha fet públic un comunicat dirigit al cap de Serveis de Ports i Litoral del Govern Balear, en el qual s'oposen fermament al nou Pla Director de Ports Esportius i Instal·lacions Nàutiques, elaborat pel mateix Govern.

Els veïns demanen que s'exclouï la possi-

bilitat de construcció o ampliació de qualsevol tipus de port esportiu entre s'Estalella i sa Ràpita, indicant que de cap manera es pot seguir destruint el litoral de la costa de llevant, ja molt deteriorat. Així mateix, es considera que s'Estanyol ja està suficientment equipat amb les instal·lacions actuals i no cal ampliar-les.

V Concert de cant coral

Dia 25 de setembre, a les 21 hores, es féu un concert de cant coral a la parròquia de s'Arenal, a càrrec de la Coral Sant Gietà, de Ciutat. Aquesta coral, fundada fa dos anys i integrada per membres del Col·legi Sant Gaietà (Teatins de Son Espanyol), interpreta obres populars de Mallorca i obres de Bach, Glück,

Telemann, Kodaly, Bataille, etc.

La coral està integrada per una vintena de persones i en són els directors Joan Mas i Servera i Biel Massot i Muntaner. El concert va ser promogut per la comissió d'Educació i Cultura de l'Ajuntament de Llucmajor.

S'Arenal de Mallorca

Aprovat l'ús de l'aquífer de la Cova

La comissió de govern de l'Ajuntament de Llucmajor ha informat favorablement l'estimació del cost d'aigua potable del pou de sondeig de la Cova, propietat de Bernat Cardell, ja que el preu del litre cúbic és comparable al dels altres pous llucmajorers. Han començat, per tant, els tràmits pertinents per formalitzar el contracte.

D'aquesta manera, es pretén augmentar el cabal d'aigua potable per a tot el terme de Llucmajor, en consonància amb l'augment de la població, sobretot a les urbanitzacions costaneres, les quals no s'han

parat de créixer.

Pel que fa a l'aigua que arriba a s'Arenal (Llucmajor), el cabal és suficient, però la qualitat de l'aigua és deficient, cosa que és negativa per a la imatge turística de la zona, a més de ser incòmode per als residents habituals.

Per altra banda, respecte de les obres que es realitzen al camp municipal de Son Verí, en què es construeix un barcasa per al conserge, l'Ajuntament ha aprovat la tercera certificació de les obres per un import de prop de sis milions de pessetes.

Nit de rock a s'Estalella

Dia 29 de setembre, festa de sant Miquel, en el marc de les Fires 1990 de Llucmajor, va tenir lloc una nova mobilització en defensa de s'Estalella. En aquest cas, es tractava d'un concert de rock, amb la intervenció dels grups Els Ocults i Murder in the Barn. També hi hagué exposició de dibuixos fets pels alumnes dels col·legis

d'EGB amb el lema "Salvem s'Estalella". Una dotzena d'artistes, per altra banda, col·laboraren en la confecció d'un mural amb el mateix lema i, a més, es fa fer una projecció d'un vídeo de la marxa popular organitzada per la Coordinadora per s'Estalella el passat dia 3 de juny.

TALLERS MARISCAL

XAPA I PINTURA

Carrer Fletxa Jover Coll, 5 - Tel. 24 84 10
07198 SON FERRIOL

SERVEI DE PNEUMÀTICS

MICHELIN
Son Ferriol

Avinguda del Cid, 73
Tel. 41 31 55
SON FERRIOL

TALLER DE REPARACIONS

MIQUEL CRESPI CAMPINS

Servei de Benzina-Dièsel - Canvi d'oli i filtres -
Pre-revisions ITV - Frenòmetre - Banc comprovador de frens - Banc comprovador d'amortiguadors - Detector d'amplàries

Carrer d'Hèrcules, 2 - Tel. 24 58 16
07198 SON FERRIOL

**VENDA DE PISOS
A PALMA I A SON FERRIOL**

Xalets adossats de luxe a Son Ferriol
Xalets amb piscina a Sa Cabaneta
Aparcaments i locals devora el Consulti de s'Arenal

Construccions MOLL

Carrer Marquès de Tenerife, 71
Tel. 24 35 13 - SON FERRIOL

**PNEUMÀTICS
BRASIL**

**PNEUMÀTICS NOUS I D'OCASIÓ
CANVID'OLI I GREIXAR**

Carretera de Manacor, 391 (Davant la Benzinera)
Tel. 27 06 45 - SON FERRIOL

TALLER MECÀNIC

R. FONT

Carrer Weyler, cantonada Joan Tugores
Tel. 60 01 46 PLA DE NA TESSA

Petanca

Un cop més, la nostra comarca ha tornat a ser imprescindible a l'hora d'organitzar el Torneig Internacional Ciutat de Palma de Petanca. Les instal·lacions del Restaurant Brasilia de Can Pastilla no sols acolliren el sopar de clausura i el lliurament de premis, sinó que, per la impossibilitat d'ús del castell de Bellver com en altres ocasions, també serviren les sales de l'esmentat restaurant per a la desfilada de la inauguració i el sorteig del torneig. Chapeau! als germans Rafel i Miquel Jaume, grans mecenes de la petanca.

Pel que fa a la resta, hem de dir que aquest V Torneig Ciutat de Palma ha estat al mateix temps el I Internacional i el II Femení; i també hem de fer esment de les federacions francesa, andorrana, italiana, Noruega, Algerina i, pel que fa a l'estat espanyol, Cantabria, Aragonesa, Sevillana, Valenciana, Alacantina, Barcelonesa, Gironina, Lleidatana i Eivissenca, a més dels mallorquins, és clar.

En la categoria d'homes s'imposaren al final els argelins; però tot fou una gran festa on sortí guanyant l'amistat, la bona relació internacional de la gent i pobles i la part positiva del gènere humà a qui agrada competir fins al final, però que acaba allargant la mà a guanyadors i vençuts.

Un cop més l'Ajuntament de Palma, en la seva secció d'esports, patrocina aquest esdeveniment que honora la ciutat i que duu camí de convertir-se en el seu millor estendard de cara al turisme del qual tots vivim. Xavier Real, delegat d'esports en aquesta ocasió, hi va ser present a l'hora dels sorteigs i lliurament de premis. I també ens honoraren amb la seva presència el president de la Federació Espanyola, el senyor Hermida, així com el seu seguici de vocals "ad hoc", a més d'altres presidents, com Aina Sastre, que ja està pensant a fer un Museu de la Petanca, on posar tants i tants obsequis que li arriben d'una i altra part.

Ara, només ens queda esperar el Torneig de Veterans que s'organitza a finals de setembre i que deixa la temporada 90-91 a punt de començar. Per tot que s'ha fet i tan ben fet, la meua enhorabona a tothom. També a S'ARENAL DE MALLORCA, que ha sabut complir amb el món de la petanca, en qui subscriu i fa les fotografies (Valeriano / Adolfo de Villarroya).

Homenatge a Maria Teresa Rattier

Maria Teresa Rattier, empresària arenalera, va rebre un homenatge per part de les associacions de la Tercera Edat de Mallorca. A l'acte hi assistiren el president del Govern Balear, Gabriel Canyelles, el conseller de Sanitat, Gabriel Oliver, Joana Vidal i Pere Planells. Na Maria Teresa es mostrà molt agraïda amb els regals i les paraules d'elogi que el president li adreçà.

La Mallorca profunda, la Mallorca autèntica, la Mallorca de la Part Forana, va peregrinar a Lluc el passat dia 10 de setembre. El president de la tribu també hi va anar. A la fotografia el veim acompanyat de batles de la comarca, tots amb un garrot ben esporgat.

Formació del Ferriolenc composta per Peralta, Germán, Manolo, Rotger, Reinés, Canyelles, Felix, Vic, Sampol, Zanoquera i Toni. Davant el Seislàn de Menorca perderen 2 a 0, i dissabte passat davant el Cala Millor empataren a 1. Tanmateix, això és Tercera Nacional, categoria difícil per pobles com Son Ferriol o S'Arenal.

Els tour-operators a l'Aqua-City

Els delegats i representants dels tour-operators de les illes varen ser convidats a un sopar que tengué lloc a l'Aqua-City de S'Arenal. Hi assistiren en qualitat d'amfitrions Eduard Camero, director general de Promoció Turística de la conselleria de Turisme,

Joan Montserrat, batle de Llucmajor, i Miquel Cortada, president d'Aviba, els quals feren uns breus parlaments. Tomeu Sbert, director de l'Aqua-City, els lliurà una placa en mostra de gratitud i també pronuncià un breu parlament.

Mateu Bestard, president de l'Associació de Comerciants del MERCAT DE LLEVANT, entregant una nevera portàtil al guanyador del sorteig, Maties Vaquer, que ja havia guanyat unes setmanes abans un cap de setmana a la Costa del Sol amb totes les despeses pagades.